

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:

Amerikoje	\$3.00
Pietų Amerikoje	3.50
Kanadoje	3.50

Pusė Metų:

Amerikoje	\$1.50
Pietų Amerikoje	1.75
Kanadoje	1.75

Apskeltimų kainų klausite laisku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 19 Keleivio Telefonas: SO 8-3071 SO. BOSTON, GEGUŽES-MAY 12 D., 1948 M. Atskiro Numerio Kaina 7 centai 43 METAI

Šią Savaitę Anglija Traukiasi Iš Palestinos

Gegužės 15 d. Mandatas Baigiasi — Žydai Skelbia Savo Valstybę — Arabai Telkia Žydus Pulti — Jungtinės Tautos Dar Nieko Nenuarė.

Ši šeštadienį Anglijos mandatas Palestinoje baigiasi ir anglai ištraukia iš ten savo valdžią, o iki rugpjūčio mėnesio jie ištrauks ir paskutinius kareivius. Kas bus Palestinoje?

Žydai yra pasiruošę dar šią savaitę paskelbti Palestinoje savo valstybę, sudaryti vyriausybę, kuri jau yra ir sudaryta, tik dar nepaskelbta, ir rengiasi tuoj pat gauti ir Palestinoje žydus tremtinius iš Europos ir iš Kipro salos.

Arabų valstybės yra sutelkusios kariuomenę "žydų valstybei" pulti. Ar arabai galėtų greitu laiku žydus įveikti, daug kas abejoja. Bet jei karas Palestinoje užsitęstų, tada į kruviną konfliktą gal būtų įtrauktos ir kitos valstybės.

Jungtinių Tautų seimas, kurs susirinko specialiai Palestinos klausimui išspręsti, kol kas dar nieko negalėjo nutarti, nes didžiosios valstybės nesusikalba, kaip Palestinos mazgą atmegsti ir kam pavesiti tą neramų kraštą tvarkyti.

Norman Thomas Socialistų Kandidatas

Amerikos socialistų partijos suvažiavimas Readinge, Pa. nutarė šestą kartą išstatyti partijos vado Norman Thomas kandidatūrą į prezidentus. N. Thomas prieš suvažiavimą skelbė, kad jis nebetus kandidatu, bet suvažiavimo raginamas jis sutiko. Kartu su N. Thomas, į viceprezidentus išstatytas Tucker P. Smith, iš Olivet, Mich.

RUSIJA SUTINKA KALBĖTI APIE TAIKĄ

Amerikos vyriausybė gegužės 4 d. įspėjo Rusiją, kad Amerika bendrai su Vakarų Europos valstybėmis priešinsis Rusijos agresijoms. Amerika siūlė, kad Rusija keistų savo užsienio politiką ir taikintųsi su Amerika.

Gegužės 9 d. Maskvos radio paskelbė, kad Maskvos vyriausybė sutiko derėtis su Amerika dėl visų ginčijamų klausimų. Kada tos derybos prasidės ir kokie klausimai bus aptariami, nei Amerikos nei Rusijos vyriausybės dar neskelbia.

EGYPTO SAVANORIAI PASIRODĖ PALESTINOJ

2,000 kareivių savanorių iš Egipto, vadovaujami pulkininko A. Abdel Aziz pradėjo karo veiksmus prieš žydus pietinėje Palestinoje. Egipto savanorių vadovybė pati paskelbė pirmą pranešimą apie savo kariškų žygius ir giriasi jau "įsiveržusi" 30 mylių į Palestiną.

Egipto vyriausybė davė įsakymą nutraukti atostogas ir atleidimą kareivių iš Egipto armijos, kol "padėtis Palestinoje paaštrės".

ALT Konferencija New Havene, Conn.

S. m. birželio 6 d. New Havene, Conn., 1 val. p. p. Sea Cliff viešbutyje, Light House Road, įvyksta Connecticut valstijos ir gretimų lietuvių kolonijų organizacijų atstovų konferencija.

Konferencijos dalyviai bus supažindinti su Amerikos Lietuvių Tarybos darbais ir bus aptarta visa eilė aktualių klausimų, kaip tarptautinė padėtis, teminių įsileidimas, lietuviškų organizacijų veiklos sustiprinimas ir kt. Konferencijoje dalyvauš ir pranešimą padarys ALT Vykd. Komiteto atstovas M. Vaidyla ir kt. ALT nariai.

Visas lietuviškas organizacijas, susirūpinusias dėl Lietuvos dabartinės padėties ir dėl jos Nepriklausomybės atstatymo, kviečia išrinkti ir deleguoti į šią konferenciją kuo daugiau atstovų. Tikimės, kad organizacijos pasinaudos šia proga ir paskirs savo delegatams kuo daugiausia aukų ALT vykd. komitetai, jam Lietuvai Gelbėti Vajui paremti.

Visais konferencijos reikalais kreiptis į Miss Mary Jokubaitis, 175 Fillmore st., New Haven, Conn.
ALT Vykd. Komitetas.

Sako, Wallace Padeda Rusijai

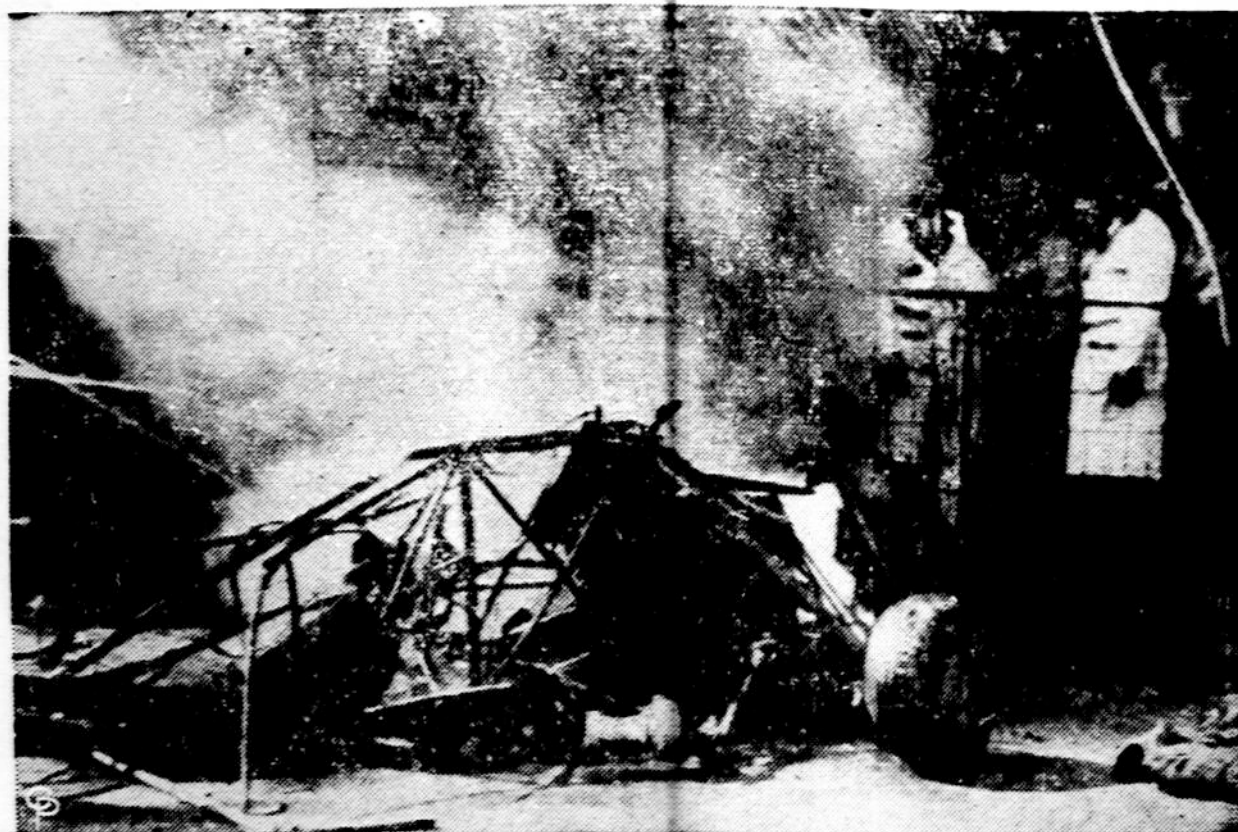
A. Berle, buvęs Amerikos valstybės sekretoriaus padėjėjas ir New Yorko liberalų partijos pirmininkas, sekmdienį kalbėjo Bostone ir sakė, kad H. Wallace vedama "trečioji partija" yra gera pagalba Rusijos imperializmui. Trečioji partija čia pasitarnauja tam, kad pateisintų Rusijos grobimus ir užkariavimus Europoje ir tuo pačiu palengvina Rusijai plėsti savo įtaką. A. Berle sakė, juo čia bus stipresnis Wallace judėjimas, juo daugiau šalių susilauks Čekoslovakijos likimo ir juo daugiau laisvės mylinčių žmonių Europoje atsidurs Sovietų koncentracijos stovyklose.

ŠIAIS METAIS GERAS DERLIUS

Šiais metais Amerika laukia labai gero kviečių derliaus, nors pernysčio rekordo derlius nepasieks. Pagal oficialius pranešimus šių metų derlius duos 1,117,000,000 bušelių kviečių. Tai daugiau negu vidutinis derlius, bet du šimtai milijonų bušelių mažiau, kaip užderėjo pernai metais.

Jei toks derlius tikrai būtų suimtas, tai Amerika galėtų eksportuoti ne mažiau, kaip 300 milijonų bušelių kviečių į užsienius.

ORLAIVIŲ NELAIMĖS LIUDNAS VAIZDAS

Virš Detroito aukštai ore susidūrė du lengvi orlaiviai. Vieno orlaivio degantys griaučiai matyti pavieksle, nutraukti Mrs. Helen Klausner kieme, kur tas degantis ir sudežęs orlaivis nukrito. Šitame orlaivyje buvo vienas pilotas ir vienas keleivis, abu jie žuvo nelaimėje.

Neramumai Sovietų Senatorius G. H. Taylor Nubaustas

Hamburge, Vokietijoje, gautos žinios sako, kad Perleberge, rusų okupuotoj Vokietijos dalyje, įvyko neramumai sovietų armijos eilėse. Vienas rusų karininkas ir trys kareiviai buvo sužeisti laike sovietų dezertyrų medžioklės. Platesni žinių apie neramumus ir nepasitenkinimą sovietų armijos eilėse sunku gauti, bet iš įvairių vietų praneša, apie didelį skaičių dezertyrų iš sovietų armijos.

Ar Hawajai Bus 49-a Valstija?

Atstovų rumai yra nutarę pripažinti Hawajų saloms valstijos teises, bet senatas yra linkęs tą klausimą atidėti, bent šioje kongreso sesijoje klausimas vargu bebūs išspręstas. Daugelis senatorių mano, kad Hawajų salų gyventojų sąstata yra per daug mišrus ir suamerikonėjimo procesas dar nėra užtenkamai pažengęs, kad toms saloms galima jau būtų duoti valstijos teises. Hawajų salose apie trečdalis gyventojų yra japonų kilmės, o virš 90 nuosimčių gyventojų ten yra spalvuoti.

AR BUS NAUJA JALTA?

Visas pasaulis su didžiausiu susidomėjimu seka, kokias derybas Amerika ves su Rusija dėl "taikos užtikrinimo". Daugelis žmonių klausia, ar Amerika vėl "važiuos į Jaltą" ir darys taiką su Rusijos imperialistais mažųjų tautų sąskaiton. Rusija skelbia, kad "visi" klausimai tarp Amerikos ir Rusijos bus aptarti. Ar į tą visų klausimų skaičių įeina Čekoslovakija, Balkanų šalys, Baltijos kraštai?

SUSIPYKO SU ŽMONA—PADEGĖ NAMĄ

Bostono policija sako, kad Roxbury (Bostono priemietė), vienas gyventojas susipyko su savo žmona ir kad jai atkeršijus, padegė namą ir pastatė į pavojų 15 to namo gyventojų.

Kiek Unijų Įteikė Pareiškimus

Nacionalinė darbo santykių komisija praneša, kad iki gegužės mėnesio pradžios 74,797 darbininkų unijų pareigūnai jau įteikė valdžios įstaigoms savo pareiškimus, kad jie nepriklauso komunistų partijai. Tokius pareiškimus duoti reikalauja Taft-Hartley biilius ir jau 8,073 unijos nutarė to biiliaus prisilaikyti, o 74,797 unijų pareigūnai tokius pareiškimus jau ir įteikė.

Italijos Parlamentas Pradėjo Posėdžiai

Naujai išrinktas balandžio 18 d. Italijos parlamentas, senatas ir atstovų rumai susirinko į pirmą posėdį. Senato pirmininku išrinktas buvęs ministerių pirmininku dešinūs socialistas Ivanoe Bonomi, o atstovų rumų pirmininku išrinktas krikščionis demokratas Giovanni Gronchi. Pirmame senato posėdyje įvyko triukšmingi susikirtimai žodžiais tarp kairiųjų ir dešiniųjų senatorių.

Naujas Italijos parlamentas išrinktas penkiems metams. Parlamente daugumą turi krikščionys demokratai.

10,000 RUSŲ KAREIVIŲ PABĖGO

Iš rusų kariuomenės Vokietijoje ir Austrijoje labai daug kareivių pabėga, ypač bėga tie, kuriuos valdžia grąžina atgal į Rusiją. Nežiūrint propagandos, "supuvę vakarai" traukia bolševikų kareivius, kaip medžius museles.

Amerikos valdžios agentai praneša, kad jau ne mažiau, kaip 10,000 rusų kareivių yra pabėgusių iš armijos. Kai kurie pabėga į amerikiečių ir anglų zonas, o dauguma slapstosi tarpe vokiečių. Amerikos agentai sako, kad bolševikų kareiviai bėga "ne iš idealizmo, bet iš realizmo". Jie bėga ne laisvės ieškoti, bet matydami Vakaruose geresnį gyvenimą.

Valdžia Perėmė Geležinkelius Unijos Atšaukė Streiką

Derybos dėl Uždarbių Eis Tarp Valdžios ir Unijų—Valdžia Teismo Įsakymu Privertė Unijas Atšaukti Streiką—Geleželiams Vadovauja Armija.

Tesajevs Nuėjo Lenino Keliu

Pulkininkas Tesajevs buvo atsiųstas iš Rusijos į vakarinę Vokietiją, kaip "repatriacijos komisijos pirmininkas". Jo pareiga buvo siuntinėti rusiškus agentus į tremtinių stovyklas ir prikalbėti juos grįžti į Rusiją, Lietuvą, Latviją ir tt.

Pulkininkas Tesajevs dirbo išsijusęs. Jo agentai landžiojo po tremtinių stovyklas, veisė ten šnipus, įkalbinėjo žmones grįžti, dalijo tarp jų bolševikiškus leidinius, kaip "Tėvynės Balsas" ir panašias propagandos šiuksles.

Pagaliau atėjo įsakymas pačiam pulkininkui Tesajevui grįžti į Rusiją. Tas guderis pulkininkas, pamatęs gyvenimą vakarų Europoje, nutarė parodyti "draugui, tėvui ir mokytoju" Stalinui savo užpakalį ir... išvažiavo į Londoną. Ten jam angliai suteikė "azilio teisę" ir leido jam gyventi, kaip kadaise leido laisvai gyventi Londone ir Leninui.

Rusų bolševikai pradžioje reikavo, kad "amerikiečių agentai" kidnapino Tesajevą. Bet kada Tesajevas pasirodė Londone, jie užsirišo ir dabar, tur but, apšauks Tesajevą "vakarų agentu". O tas rusiškas pulkininkas pasirodė tikrai gudrus. Jis "repatriavo" tremtinius kol pats gavo įsakymą grįžti ir vietoj grįžti pas Staliną, jis nuėjo "Lenino keliu" į Londoną ir į laisvę.

Atstovų Rumai Bijo Karo

Amerikos atstovų rumų karo komisija skaito, kad dabar yra būtinas reikalas įvesti vyrų draftavimą, nes yra pavojus, kad Rusija greitai laiku darys "jėgų bandymą". Atstovų rumuose daugelis kongresmonų mano, kad dabar laikas dirba ne Rusijos naudai, nes Amerika pradeda ginkluotis, o Vakarų Europos valstybės, su Marshall plano pagalba, pradės atsistatyti. Todėl visai galimas daiktas, kad Rusija nebelauks ilgai ir mesis į karišką avantiūrą. Todėl yra būtinas reikalas stiprinti ne tik tai Amerikos karišką aviaciją, bet reikia ir vyrus draftuoti.

RUMUNIJOS EINA DIDELI AREŠTAI

Valytoj ir išvalytoj bolševikų valdomoj Rumunijoje eina nauja areštų vilnis. Daugelis dar užsilikusių opozicinių partijų veikėjų sumiti ir įmesti į kalėjimus. Anglijoj gauta žinių, kad Rusija yra pasiruošusi Rumuniją įjungti į Sovietų Sąjungą, kaip naują "sovietiką respubliką".

Ši antradienį 6 valandą ryto visi Amerikos geleželiai turėjo sustoti. 190,000 geležkelių, lokomotyvų vairuotojų, pekiurių ir iemininkų buvo nutarę stoti streiką. Bet vyriausybė neįleido prie streiko. Pirmadienį prezidentas perėmė geležkelius į vyriausybės rankas ir tuoj paprašė, kad teismas išleistų įsakymą unijoms streiką atšaukti. Unijos, po patyrimo su angliakasių unija, nenorėjo bandyti jėgų su vyriausybe ir streiką atšaukė. Teismas įsakė unijoms devynias dienas susilaikyti nuo streiko.

Vadovavimas geleželiams perėjo į armijos rankas. Derybos dėl uždarbių ir darbo taisyklių bus tęsiamos tarp vyriausybės ir unijų. O kol kas geležkeliai dirba valdžios vedamuose geleželiuose už seną atlyginimą. Tuo tarpu kongresas rengiasi pakeisti "Railway Labor Act" ir greičiausiai įrašys į tą įstatymą privalomą trečiųjų teismą.

Vyriausybė perėmė geležkelius todėl, kad streikas geleželiuose būtų labai skaudus smugis visam krašto ūkiui ir prie tos nelaimės jokiū būdu negalima prieiti.

Rusai Nesiulė "Taikos Derybų"

Senatorius Tydings, demokratas iš Maryland, sekmdienį vienoje kalboje griežtai užginčijo kieno tai leidžiamus gandus, kad Stalinas siūlęs prezidentui Trumanui pasimatyti ir aptarti "taikos klausimus". Sako, Stalinas tą siūlęs prieš Čekoslovakijos perversmą.

Senatorius Tyding griežtai užginčijo tuos gandus ir sakė, kad prezidentas Trumanas jam sakęs, jog jokių panašaus pasiūlymo iš Stalino nebuvo gauta.

GUZENKO GYVENA NUOLATINĖJ BAIMĖJ

Sovietų ambasados Kanadoje tarnautojas, Igor Guzenko, kurs išdavė Kanados valdžiai rusų šnipinėjimo tinklą Kanadoje, dabar gyvena Kanadoje svetima pavarde ir sakosi gyvenęs nuolatinėje baimėje, kad jį neužmuštų rusų agentai. Bet kartu Guzenko sako, kad jis gerai pasitarnavo žmonijai ir taikai atidengdamas Maskvos šnipinėjimo tinklą ir Rusijos kariškų planus prieš demokratines šalis.

ZEMĖS UKIO SEKRETORIUS PASITRAUKĖ

Šį pirmadienį žemės ūkio sekretorius, Clinton P. Andersen, pasitraukė iš savo vietos. Jis žada statyti savo kandidatūrą į senatą šio rudens rinkimuose Naujojoje Meksikoje.

APŽVALGA

NORI "ITIKINTI" RUSIJĄ

Kongrese kilo sumanymas pakeisti Jungtinių Tautų organizacijos čarterį, panaikinti "veto teisę" ir padaryti iš tos numirėliškos organizacijos gyvą ir veiklią tarptautinę organizaciją. Valstybės sekretorius G. C. Marshall tam pasipriešino. Jis visai teisingai pastebėjo, kad ne čarteris yra kaltas, jei Jungtinių Tautų organizacija negali sutarti ir nutarti, bet kaltė krenta atskiroms vyriausybėms, kurios nenori bendradarbiauti. Pakeitimas čarterio, kol noras kooperuoti bus tik taktas, koks jis dabar yra, reikš, kad Jungtinių Tautų organizacija su birės į priešingus militarnius blokus...

Kitaip pasakius, dabar galima turėti TIKTAI tokią Jungtinių Tautų organizaciją, koki ji yra. Kas norėtų ją griežtai pagerinti, tas ją visai sugriautų. O griauti jos valstybės sekretorius nemato reikalo, ar išskaičiavimo. Todėl geriau palikti ją ir toliau kankintis prie "Pasisekimo ežero".

Ta proga valstybės sekretorius kalbėjo apie kai kuriuos "nesusipratimus" tarp Amerikos ir Rusijos. Rusijos vadai klysta, kai jie mano, jog pasaulyje turi dominuoti kuri nors viena sistema. Jie klysta manydami, kad skirtingos sistemos negali taikiai sugyventi pasaulyje viena šalia kitos. Amerikos užsienio politikos "pagrindinis" uždavinys yra įtikinti Rusijos vadus, kad jie ir jų priepauidos režimas gali gyventi taikoje su likusiu pasauliu. Kai Rusijos vadai tai supras ir įgaus "reališkesnę" pažiūrą, tada su jais galima bus gyventi taikoje. Tada ir Jungtinių Tautų organizacija galės veikti.

Iš G. C. Marshall pasakymo atrodo, kad Amerikos vadai dar tiki, jog pasaulis gali gyventi taikoje pusiau laisvas ir pusiau vergiškas. Kad tik rusai daugiau nieko nebepultų ir nebenerėtų sušėti, taikai dar būtų vilties išsilaikyti pasaulyje.

Kad rusų vadai greičiau prablaivėtų Amerika nebesitenkins dabar tikrai pamokslais ir Byrnes "kietumu", bet telks kariškas jėgas tiek savo, tiek ir savo galimų sąjungininkų Europoje ir Azijoje. Kada jėgos bus sukeltos, ginklavimosi programa įvykinta, tada gal ateis laikas pakalbėti ir apie "čarterio pakeitimą".

Siuo tarpu taika ar karas paliekama rusų diktatorių sprendži. Rusijos imperializmo malonei paliekamos ir Rytų Europos tautos, apie kurių išlaisvinimą Amerikos vadai nenori ir užsiminti, lyg tarsi šimtas milijonų žmonių Europoje būtų "teisėtas" Rusijos grobis.

DARBININKŲ VIENYBĖ

Karts nuo karto Amerikos darbininkų judėjime pakalbama apie vienybę. Kodėl Amerikos Darbo Federacijos ir C. I. O. unioms nesusijungti į vieną galimą Amerikos unių centrą?

Apie unių vienybę užsiminė A. Darbo Federacijos pirmininkas, Wm. Green, kalbėdamas Pittsburghe. Jis sakė, kad vienybė yra pagaiduojama, galima ir nurodė, kad vienybėi tikėtų vadovauti Walter Reuther, automobilų darbininkų unių pirmininkas.

C. I. O. unių valymas nuo komunistų, tų unių pirmininko Philip Murray griežtas pasisakymas prieš "trečią partiją", kurios tikslas yra įnešti nesantaiką ir sumišimą į pažangiosios visuomenės eiles, didelės kovos pramonėje už darbininkų uždarbių pakėlimą, visos tos aplinkybės skatina darbininkus vėl prisiminti, kad susiskaldymas į du unių centru yra nereikalingas ir žalingas.

Ar iš tų kalbų bus praktiškų išdavų gal tikrai pranašas galėtų pasakyti. Jau daug tuo reikalu kalbėta, bet vienybės vis nėra. Atrodo, kad vienybės įgyvendinimas pasidarytų visai įvykdomas, jei unių eiliniai nariai paimitų žodį ir keltų griežtus reikalavimus tuo reikalu. Iš apačios stumiami vadai greit susikalbėtų, nes jokio esminio priešingumo tarp unių nėra. Jei atmetti komunistuojančias uniųs, kurių nėra daug, tai likusios visos gali surasti bendrą kalbą ir galėtų bendrai stoti darbininkų reikalų sargyboje.

"ŽYDAI GALINGI"

Mūsų kaimynas "Darbininkas" nukreipė savo žvilgsnį į "karščiausią pasaulio vietą" ir štai ką jis ten pamatė:

"Žydai yra galingi... Bet pasirodė, kad yra rubežius ir žydų galybė... Kodėl žydai užsispyrę turėti savo karalystę dabar? Nėkalbėjo apie tai caro laikais, kada jiems bails budavo rengiami pogromai. Nesivarė už tai taip smarkiai, kada Hitleris juos naikino. Bet gyvu gvoitu užsispyrę įsikurti savo karalystę po to, kai neliko nei caro, nei Hitlerio. Savo karalystę užsispyrę kurti po to, kai jie įkūrė karalystę ant caro imperijos griuvėsių... Tiesa, Europa nuteriota. Bet prie to nuteriojimo prisidėjo ir žydų rankos... Žydų karalystė Palestinoje būtų Maskvos avangardu. Kartu būtų bomba prie didžiųjų Amerikos ir Anglijos žibalo versmų..."

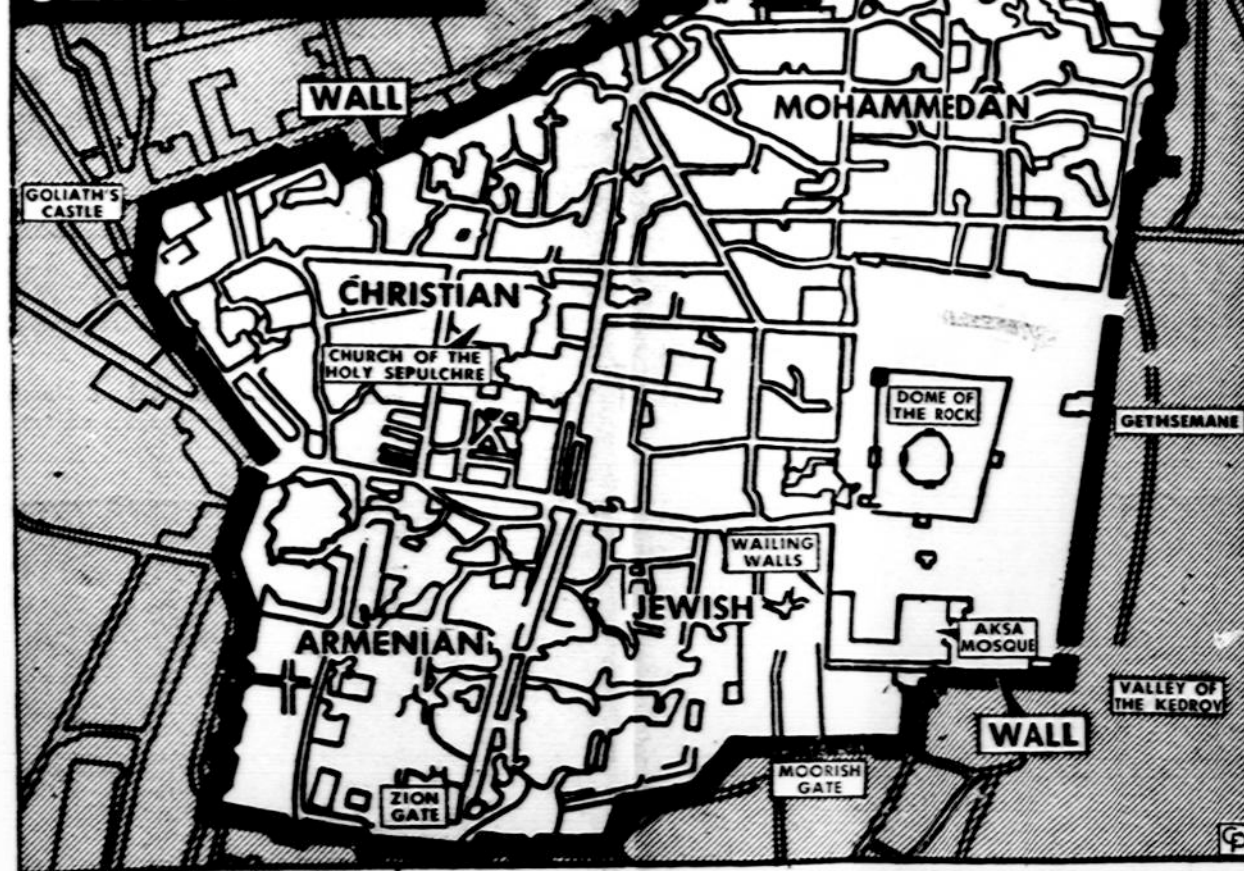
Zinovai sako, kad Hitleris tikrai yra miręs, bet Hitlerio dvasia, šiuose "Darbininko" žodžiuose tikrai tebėra gyva. Ji gyva savo besaiki neapykanta link žydų. Kartu toji dvasia matosi ir nemokslisnuose "samprotavimuose" apie žydų karalystę.

Pasakymas, kad žydai "įkūrė karalystę ant caro imperijos griuvėsių" yra senas, kaip usutas Adolfas. Tai reiškia, kad bolševizmas yra žydų padaras, o šiandieninė Rusija yra žydų valdoma. Amžinatili Hitlerio "judeomarksizmas" prisikėlė praloto Urbanavičiaus laikraštyje ir rodo savo kvailą, bet ignorantiškai drąsą snukutį. Dar kvailėsnis Hitlerio propagandos palikimas matosi posakyje, kad prie Europos nuteriojimo "prisidėjo ir žydų rankos". Tai sena hitlerinė propagandos dainelė, kad antrą pasaulinį karą sukėlė žydai. Ne Hitleris, bet žydai.

Žydai sukūrė bolševizmą, žydai kalti dėl pasaulinio karo, žydai veržiasi turėti savo karalystę "dabar", kada jie turi plačią Rusijos teritoriją...

Mes nekritikuojame šitų nesveiko, aklo ir pralotaiški idiotiško antisemitizmo. Jis yra žemiau kritikos. Bet jdomu yra, kiek hitlerinis fa-

JERUSALEM

Paveiksle matyti Jeruzalės miesto planas. Tame mieste ejo mušiai tarp žydų ir arabų, bet įsimaisius Jungtinių Tautų organizacijos komisijai ir pradėjus tarpininkauti, žydai ir arabai sutarė padaryti ten paliaubas ir mušiai šventajame mieste sustojo. Jeruzalės miestas skaitosi šventas žydams, krikščionims ir magometonams.

Kas Darosi Lietuvoje

Lietuva jau dveji metai griežtai izoliuota iš vadinašios Lenkijos pusės: gali, jei nebija, nekludomai keliauti tik į rytus, į pačią Rusiją. Net į Latviją sunku, matyt, kad su latviais ir estais lietuvių nebutų susiziuma. Baltijos jūros pakraštys stropiai saugomas vietinių milicininkų — dieninių ir panaktinių bei čia stovincios raudonosios armijos dalinių. Jų daug yra šventosios uoste, dar daugiau Palangoje, kur vienu metu vos keliasdešimt žemaičių tebuvo likę. Dabar dominuoja uniformuoti ir kolchozikiški rusai. Klaipe išmirę ir apleistas miestas, uostas negyvas; tik rusų kariuomenės daug. Klaipėdos krašte, kaip ir Zemaitijoje, kur vyko mušiai, daug sunaikinimų ir reta gyventojų. Neringos žvejai lietuvininkai (buv. Vokietijoje) nustumti į pakutinę vietą: čia juose pirmąją rusų žvalgybininkai ir vokiečių pareigūnai, nors žodžiais tas kraštas ir prie "Lietuvos" priskirtas. Keliaujant per miestelius ir kaimus Rytprūsiose kiauurai ligi Suvalkų, taip pat daug karo pėdsakų, reta gyventojų, matyti neapdirbamų laukų; tik kolchozų pridaryta, į kuriuos yra privaryta ir varoma ir lietuvių, vadinamųjų nusikaltėlių iš Didžiosios Lietuvos, kaip ir gudų (baltgudžių), ukrainiečių ir visokių kitokių. Kaip Rusija nuo 1922 metų išmaityta, taip dabar ir visą etnografinę Lietuvą. Didžioji Suvalkijos dalis du-

šizmas dar yra gyvas kai kurių žmonių galvose.

Palestinos klausimas šandien yra didžiųjų valstybių varžytynių sukuryje. Ten pinasi aliejus, strateginės pozicijos, žydų ir arabų nacionaliniai interesai ir priešingumai, ten Amerikos ir Anglijos interesai verčia ieškoti kompromiso su arabais, o Rusijos imperialistiniai interesai ragina ją palaikyti žodžiais žydų nacionalinius siekimus. Palestinos mazgas yra didžiųjų valstybių ir dvejų tautų nacionalizmo susikirtimo taškas. Todėl jis toks painus. Bet "išristi" tą klausimą skystomis antisemitiskomis Hitlerio atrugomis gali tik tie žmonės, kurie dar tebe gyvena "Naujosios Europos" propaganda ir kurie vis dar tebedusauja — "ach, kad fiureris čia būtų..."

maš paleista kiauurai ligi Suvalkų ir ligi Gardino, kur, kad ir lietuviški sodžiai, bet net ir lietuviški mokyklų (kaip ir prie hitlerininkų) neleidžiama steigti. Visu tuo "pasieniu" plačiu ruožu žemė išarta, vietomis jau ėmusi vėl dirvonuoti; apleisti namai, dažno namo tik pamatai ar koks bestyris kaminas; jokių vietinės normalios gyvybės; nebent varnos, žvirbliai ir padangėse vyturėlis ar pasislėpę rusų pasienio slapukai su dresiruotaisiais šunimis, tykojančiais kiekvieną čia pasimačiusį nepaklusnų ar neapdirbtą pilietį amžinai sunaikinti. Tai baisioji pasienio zona, už draustoji įžengti zona — mirusiųjų karalystė, sauganti visą likusią Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją ir tt. nuo negeistinos bolševikams Vakarų Europos įtakos, nuo lietuvių ar kitų tremtinių akių ir ausų, nuo demokratiškojo nebolševikiškojo pasaulio. Pridėk dar ir tai, kad Lietuvos žmonės beveik nebeteri radio aparatų, ribotos galimybės susisiekti, įkyri ir nuolatinė perplati žvalgyba, nepasitikėjimas vienu kitais, — ir gausi izoliuoto suvaržyto bei perbloktos pasaulio vaizdą 20-jo amžiaus viduryje.

Lietuvių tremtinių spaudoje Vokietijoje pasitaškancios žinios apie Lietuvą patikrinamai gana tikslūs, tik ne iš visų sričių ir plotų detališkos. Naujai gautosios čia žinios, minėtosios ir tolimesnės, tepapildys mūsų tėvynės dabartinį vaizdą.

Kai kurios Lietuvos apie linkės nuo karo smarkiai nukentėjusios. Dėl naujos ukio tvarkos, SSSR įvestosios, kai kurios apie linkės ekonomiška perbloktos ir žemdirbiai, tuo pačiu ir kiti lietuvių, skurdė atsidūrę. Žmonės turto mažai beturi. Daug jo geresnio į SSSR išvežta plėšiamai: vežė jau prie vokiečių iš Rusijos pribėgę rusai, vežė vėliau ir valdiškai. Apavas pasibaišęs. Net naginių gadinė pranyko: žemaitijoje žmonių klumpės, aukštaitijoje arba tokiais kuntapliais kaukšči, arba iš kornų vyzas pina — paprotys atėjęs iš rusų. Ir apsvilimo nebera iš ko gaminti. Pilka dabar visame krašte apatiška masė. Pilki, net pageltę ir veidai, tik labai susimastę, išgąstingi ir vis tartum ko-

geresnio ar blogesnio belaukia. Kursuoja dabar Lietuvoje posakis: "Buvo visa Rusija čemodane, — dabar prisidėjo ir Lietuva". Tai yra, SSSR gyventojas betėvynės ir visados turi turėti gatavą čemodanėlį kur įstatomas be jokio pasipriešinimo keliauti. Na, ir keliauja, bet nebe su čemodanais, tik su purvinais maišais, visokių ryzgalių prisidėliotais.

Kolchozų kaip ir negirdėti. Sovchozai visuose dvauose. Ir bolševikai džiaugiasi, kad niekam nebebuvo Lietuvoje atėję į galvą savo laiku visų dvarų likviduoti. Jei dvarų nebebutų buvę li-ke, dabar būtų buvę bolševikinei sistemai sunkiau. Sovchozų vedėjais ir darbininkais yra lietuvių ir atėju- liai, kurie čia atvažiuo lietuviškos duonos paragauti, poniskai ir viešpatiskai jaučiasi ir visokių machinai-juos moka. Jie speciai ir "geras" saskaitas vesti.

(Bus daugiau)

LSS REIKALAI

LSS Suvažiavimo Darbų Tvarka 1948 m. Birželio 20 d. So. Bostone

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas įvyksta birželio 20 d. sekmadienį, Bostone, Mass. Pradžia 10 val. ryto.

Suvažiavimą atidaro vietinės LSS kuopos atstovai ir po pasveikinimo pakviečia LSS centro pirmininką perimti vadovavimą suvažiavimui.

LSS centro pirmininko žodis ir skyrimas mandatų komisijos. Svečių ir delegatų sveikinimai.

Mandatų Komisijos pranešimas ir jo priėmimas.

Suvažiavimo vadovybės (pirmininko, sekretoriaus ir padėjėjų) rinkimai. Rezoliucijų ir kitų komisijų skyrimas.

LSS centro sekretoriaus pranešimas apie Sąjungos veiklą ir organizacijos būklę.

Diskusijos dėl sekretoriaus raporto ir jo priėmimas.

Rezoliucijų komisijos pranešimas ir diskusijos dėl pasiūlytų rezoliucijų.

LSS centro komiteto narių rinkimas.

Einami reikalai ir sumaišymai.

Suvažiavimo uždarymas. LSS Centro Sekretorius.

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Metams \$3.00.

Kas Savaitė

Degutas streiklaužiams

Kansas mieste, prie Cudahy skerdyklos, buvo nu-fotografuota budinga scena:

Burys jaunų merginų, apsilvikiusių plastikiniiais plosčiais, suglaustomis eilėmis pikietavo skerdyklos vartus. Pro jų eiles ėmė veržtis streiklaužiai, bet pikietuotojos jų nekludė, tik nuolat glaudė savo eiles.

Ir staiga vienas streiklaužys ryktelejo: "Džimi, tu visais degutuotas!"

Pralindusieji streiklaužiai ėmė dairytis — jie visi buvo degutuoti!

Paslapstis tokia: pikietuotojos savo plosčius išdegutavo, kad streiklaužiai apsimozotų.

Tai gelbėjo: sekamos dienos rytą streiklaužiai iš tolo laikėsi nuo jaunųjų pikietuotojų.

Norit važiuoti į Sibirą?

Vakarų Vokietijoje, ypač britų zonoje, darbininkai skelbia "bado streikus". Jie meta darbus (laikiniai), reikalaudami daugiau maisto.

Maisto daviniai ten, ištikrų, yra labai maži. Aiškus dalykas, komunistų spaudo tu naudojosi. Ji ėmė rekti, kad "vakarų imperialistai" marina vokiečius darbininkus.

Bet įvyko nelauktas prie-puolis. Ir rusų zonoje vokiečiai darbininkai pradėjo tartis dėl "bado streikų". Į vieną tokį susirinkimą atėjo rusas karininkas ir be ceremonijų pareiškė:

"Kurie norit važiuoti į Sibirą? — kelkite rankas!"

To užteko. Nei vienas nepakėlė savo rankos, nes buvo aišku, kad reikės važiuoti į Sibirą.

Ot jums ir staliniskais laisvė: nenori sava valia mirti badu, tave vešim į Sibirą...

Šventa žemė, kruvinoji

Semitiški arabai nejuokais ruošiasi vest rokundas su savo kraujo broliais žydais.

Dar neišsibaigę anglų mandato terminas, Palestinoje žemė" jau perdėm kruvina.

Mohamedo ir Jehovo išpažintojai vienas kitam ir didžiausiu aistringumu nu-leidžia kraują.

Tai religinio nacionalizmo kruvinoji puota!

O Jungtinių Tautų vadai — ką jie veikia?

Jie turi šimtus projektų taikai išlaikyti ir — nei už aguonos grūdą didesnio praktiško darbo...

Politinis banditizmas

Amerikoje įsigali politinis banditizmas. New Yorke buvo nužudyti du bolševizmo priešai — Carlo Tresca ir Scottoriggio.

Pirmasis rengėsi iškelti kai kuriuos komunistų "žygdarbius", antrasis buvo nugalabintas rinkimų kampanijos metu. Scottoriggio agitavo prieš komunistų ben-drakeleivį Marcantonio.

Reuther pastangomis buvo apvalyta automobilistų unija; apvalyta nuo komunistiško brudo.

Kol kas, nei viena žmogžudystė nėra išaiškinta. Kažin kaip ir kažin kur susinarpliojo žmogaus teisių ir jų apsaugos organų siulai.

Dėl Tresca ir Scottoriggio užmušėjų nebuvo ir nėra dviejų nuomonių. Juos nugalabijo staliniski gengsteriai. Galimas daiktas, kad tų pat budelių rankos buvo pakeltos ir prieš Reutherį.

Lietuvių spaudo tremtyje

Vakarų Europoje, ypač Vokietijoje, gyvena tūkstančiai lietuvių. Jie — antrojo pasaulinio karo aukos.

Lietuviai tremtiniai nesėdi, rankas sunėrė. Neteikę savo tėvų krašto, jie dirba tremtyje. Jie leidžia knygas, leidžia laikraščius.

Vieni tų laikraščių yra gražiai techniškai paruošti, kiti — skurdūs. Priklauso nuo to, kas ir kiek lėšų turi.

Mūsų draugai socialdemokratų taip pat turi savo spaudo — "Ateities Keliu" ir "Jaunasis Socialdemokratas". Jie rašomosios mašinėlės (typewriter) produktas — menko formato ir sunkiai įskaitomas.

Mūsų draugai socialdemokratų Amerikoje turi nemažai savo įdėjos draugų. Butų laikas pagalvoti apie tremtinių spaudos parėmimą.

Tallat-Kelpso kantata

Vienas komunistų šmutas (matyt, Pruseika) Chicago "Vilnyje" negali atsigerėti tuo, kad lietuvis kompozitorius Juozas Tallat-Kelpsa laimėjo staliniską premiją.

Dalykas toks. Tallat-Kelpsa parašė "Kantatą apie Stalingą".

Kas čia tokio? Dar neseni tie laikai, kada Rusijos "muzikas", sulaukęs naujo versio, šitaip kantatavo:

"Didysis Staline, tautų vade, lenkiuosi prieš tave ir dėkuoju už tą versį, kuriuo aprūpinai mano karvutę žalmargele!"

Ir čirškė žvirbliai šakoje, ir Stalinas klausėsi muziko "kantatų" apie versius.

Kodėl jam neišgirst Tallat-Kelpso kantatos? Je, kodėl?

Pruseika irgi galėtų but visai neblogas kantatininkas, jeigu nebijotų važiuoti į Maskvą.

Gimdymų kontrolė

Massachusetts valstijos seimui buvo pasiulytas naujas bilius — gimdymų kontrolės bilius.

Šį bilį ypač smerkė Romos katalikų bažnyčia. Pradedant jos vyriausia galva, Cushingu, ir baigiant eiliniu špitolninku — visi sakė:

Mums nereikia gimdymų kontrolės, sutvertojas įsako veistis ir platintis...

Ir tos kontrolės nebus. Atstovų ir senato rumai dauguma balsų šį pasiuly-mą atmetė.

Fanatizmas laimėjo, Massachusetts valstijos seimui buvo pasiulytas naujas bilius — gimdymų kontrolės bilius.

"Padorus pilietis" — kur? Brooklyn "Laisvėje" užtikau šitokią lojalumo atestaciją:

"...padorus pilietis kasdien privalo būti savo kraštui, savo tautai, savo liudžiai lojalus, ištikimas!"

Atestacija dagi su šaukštuku (!) — kas šitaip kalba?

Fašistinio Smetonos "ginklų fondo" čempionas ir Maskvos patriotas, Rokas Mizara!

Say, kuprelis, kas pasidare? Šitaip duoduoti apie "imperialistinę Ameriką"...

O gal Mundto-Nixono bilius jam įvarė mėslunginį kinkų drebėjimą?

Šiaip ar taip — mizarinė atestacija, tai poterių nemokančiam "stacija".

St. Strazdas.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RABO
TAS DUONOS NEPRABO

Kas Girdėt Chicagoje

Naujas Pagalbos Klubas

Pas mus jau kuris laikas įsikūrę naujos rūšies pagalbos klubas. Jis renka pinigų mūsų vargšams komunistams, kad galėtų juos paliausuoti iš "kapitalistinės vergijos". Pinigai renkami apmokėti bolševikų kelioms ir "darbininkų rojų"—Rusiją.

Daug atsirado geraširdžių žmonių, kurie klubui davė ar pažadėjo duoti pinigų. Bet "trobėlis" yra tame, kad niekas pagalbos nenori imti. Yra pinigai, kiekvienas komunistas gali ateiti ir gauti šipkartę važiuotį ir "socializmo šalį" (Stalino utėlių šerti), bet niekas neateina, niekas pagalbos neprašo, o vargšai komunistai vis dar velka kapitalistinių junga, stena dejuoja, ir niekaip neišdrįsta važiuoti ten, kur jų širdys linksta.

Naujas pagalbos klubas klausimą pastatė labai aiškiai ir praktiškai. Jei kam patinka Rusijos tvarka, jei kas tiki, kad už Uralo kalnų yra rojus, tai prašom ateiti į klubą ir gausi šipkartę važiuotį ir tą rojų. Tik prašom ateiti, kelias apmokėtas ir ant kelio dar bus duotas palaiminimas, kokį gauna visi ubagai dvasioje, kurie nori patekti į dangaus karalystę. Bet kostumerių nėra ir jau.

I naują pagalbos klubą dabar pradeda rašyti žmonės iš Chicago apylinkių. Waukegan, Kenosha, Racine, Milwaukee ir kitų miestų lietuviai renka pinigų. Visur, kur tik yra bolševikų rėksnių, atsiranda žmonių, kurie nori juos išvaduoti iš kapitalistinės vergijos ir pasiūsti į laimingą "socializmo šalį". Bet bolševikai reikalauja, kad kapitalizmo negeročių, o į Rusiją visvien nevažiuoja. Jie sako, Rusija yra rojus, padarykime ir čia, kaip Rusijoje! Į tai pagalbos klubas atako: Jei Rusija gera, tai imkit iš mūsų pinigų ir važiuokit į tą gerą šalį, ko čia vargstate to negerojo kapitalizmo šalyje? Bolševikai dejuoja, bet pinigų neima.

Pagalbos klubas siūlo kiekvienam bolševikui, kuriam nepatinka Amerika, apmokėti kelia ir išlydėti su muzika. J. Dimša yra pažadėjęs kiekvienam išvykstančiam pagroti, o Mrs. Gurskienė man sakė, kad ji vykstančiams ir rojų išlydės su specialiai pritaikintomis eilėmis. Su muzika ir poezija, su šipkartėmis ir magaryčiomis, siūloma bolševikams važiuoti į Rusiją. Bet jie žiopsoti ir nevažiuoja. "Vargsta" Amerikoje, o į atvira rojų nenori nė kojos kelti.

Rimtai pagalvojus kyla klausimas, kur gi čia tas "suva pakastas"? Kodėl bolševikai nenori pasinaudoti apmokėtu keliu į Rusiją ir ten "laimingai" gyventi? Ar jie yra tokie "krei-

zi", kad nesupranta, kur jų nauda? O gal jie yra labai gudrūs ir, girdami Rusiją, patys žino, kad jie meluoja ir žmones apgaudinėja? Kaip jus manote, mieli skaitytojai?

Kai susirinks daugiau bolševikų, kurie panorės važiuoti į "sovietiską rojų", tai pagalbos klubas žada visą laivą pasamdyti ir išvežti juos ten visus. Bet ar susirinks norinčių? Kol kas dar nė vienas bolševikas nepasinaudojo klubo pasiūlymu. Anei vienas!

Kada pagalbos klubas samdys laivą, aš siūlau į pirmą vietą kelioms išrašyti "eksmainierių chorą", kuris kartais pasirodo taip negražiai, kad jam tikrai vertėtų kelioms apmokėti. Teko matyti to choro vaidinimą Teisybės Mylėtojų pareigime. Na ir vaidino, džiėviliau tu mano. Teisybės Mylėtojų Draugija nesitiki, kad jų pakviestas choras taip pasirodys ir nutarė daugiau su tuo choru nebeturėti nieko bendra, o aš manau ji reikėtų pasiūsti "už Uralo, žemės galo" į tą pasakišką rojų, kurį bolševikai giria, bet kurio jie ir patys bijo.

Lietuvos Ažuolas.

PHILADELPHIA, PA.

Kilbasinis Veikimas

Mūsų didmiestyje yra veikėjų ir yra gyvas veikimas. Kas tam netiki, tas tegu tik susipažįsta su faktais ir sutiks su manim, kad Philadelphia stovi pirmoj "veikimo" linijoj.

Prieš porą metų vienas mūsų didmiesčio klubas buvo surengęs savo nariams ir jų šeimoms "parę", už kurią vėliau reikėjo užmokėti keti virš dvejų tukstančių dolerių. Mat, prisirinko ir narių, ir jų šeimų, ir giminių, na tai baliavojom. Ko jau patys sveteliai nebepasijogė! Į tai pagalbos klubas atako: Jei Rusija gera, tai imkit iš mūsų pinigų ir važiuokit į tą gerą šalį, ko čia vargstate to negerojo kapitalizmo šalyje? Bolševikai dejuoja, bet pinigų neima.

Pagalbos klubas siūlo kiekvienam bolševikui, kuriam nepatinka Amerika, apmokėti kelia ir išlydėti su muzika. J. Dimša yra pažadėjęs kiekvienam išvykstančiam pagroti, o Mrs. Gurskienė man sakė, kad ji vykstančiams ir rojų išlydės su specialiai pritaikintomis eilėmis. Su muzika ir poezija, su šipkartėmis ir magaryčiomis, siūloma bolševikams važiuoti į Rusiją. Bet jie žiopsoti ir nevažiuoja. "Vargsta" Amerikoje, o į atvira rojų nenori nė kojos kelti.

Rimtai pagalvojus kyla klausimas, kur gi čia tas "suva pakastas"? Kodėl bolševikai nenori pasinaudoti apmokėtu keliu į Rusiją ir ten "laimingai" gyventi? Ar jie yra tokie "krei-

DIDVYRIO DOVANOS ĮTEIKIAMOS VAIKAMS

Generolas Jonathan Wainwright, Koregido gvnėjų vadas, iteikia pasižymėjimo dovanas leitenanto James E. Seater dukrelėms. Leit. J. E. Seater dalyvavo Koregido gvyne, o 1944 metais mirė japonų nelaisvėje. Jo žmona ir vaikai buvo japonų internuoti iki karo galo.

Gaila, kad Zabalokas neparašo plačiau apie mūsų klubų veikėjus ir jų kilbasinį veikimą. Verta, tikrai verta tuos klubinius veikėjus išrengti nuogus ir parodyti juos visoj jų kilbasinėj didybėj ir puikume.

Aš, per tris vakarus valges kilbasus su trintom kopustais, turiu per silpną plunksną, kad visą mano pagarbiems klubiniams kilbasų veikėjams galėčiau gerai išreikšti. Kad turėčiau geresnę plunksną ir kad nereikėtų bėgti pilių pirkti, gal ir galėčiau daugiau parašyti. Lieku su pagarba,

Kilbasus Valges.

BROOKLYN, N. Y.

LSS 19 kv. Susirinkimas

Gegužės 14, 1948 metų Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas bus LSS 19 kuopos susirinkimas. Susirinkimas kaip paprastai prasideda 7:30 vakare. Nariai prašomi pribūti laiku, nes šiame susirinkime bus renkami delegatai į Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimą, kuris bus So. Bostone, birželio 20, 1948 m. Susirinkimas labai svarbus ir visi nariai dalyvaus.

Antanetta Buivydienė, sek.

Iš Siuvėjų Susirinkimo

Balandžio 28 d. Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas siuvėjai turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas buvo gana skaitlingas nariais.

Klausant valdybos pranešimų, teko suprasti, kad siuvėjai kiek pastovėję pradeda vėl po truputį dirbti.

Pagal Tafto ir Hartley tilių darbo unijos negali be

nario sutikimo rinkti iš jo unijos duokles. Kaip visos unijos, taip ir Amalgaminių unija reikalauja iš nario, kad kiekvienas liuosu noru parašų duotų savo sutikimą išrinkti iš jo duokles ar asesmentus. Kaip kam pasidarė "neaišku". Nekuriam reikale užsisėdo net žydiško arkluko ir norėjo rądinėti, kad "tai žydų išmisas". Tokiems plepėliams buvo gana aiškiai pasakyta kad tokios kalbos nevertos nei išvalgyto kiaušinio lukšto! Tokios kalbos nesolidarumą sėja, piudo tautą prieš tautą.

Kriaucius.

HARTFORD, CONN.

Pradedant pavasario gamtai atgyti po sunkios šalčio žiemos mūsų mieste visos draugijos ir organizacijos irgi keliai iš žiemos miego ir pradeda ruošis prie vasarinių išvažiavimų ir piknikų. Girdisi, kaip kurios draugijos rengia net ir po du piknikus. Tie visi išvažiavimai ir piknikai visuomet vyksta Lietuvių Draugijų Sąryšio savame parke East Hartford, Conn. prie Conn. upės kranto.

Siemot pavasarinis potvnis nemažai buvo apgadinęs parką ir draugijoms buvo darbo jį sutaisyti, bet darbštūs draugijų atstovai su draugijų narių pagalba jau užbaigė darbą ir parkas vėl atrodo gražiai.

Siemot Draugijų Sąryšys, kaip ir kitais metais, pirmąjį parko atidarymo pikniką rengia Mav 23 d. sekmadienį po pietų, prasidės 12 valandą ir tęsis iki sutemų. Bus gera muzika, gėrimų ir valgių. Svečiai galės šokti iki valiai tyrame ore. Lie-

KOLCHOZAI

Po to, kai bolševikai Rusijoje pasigrobė valdžią ir savo rankas, po pasaulį pasisklido naujas žodis — kolchozai. Nuo tada visi dažnai girdime kolchozus minint, bet retas kuris gerai žino, o suprantame, kas tie kolchozai yra ir ką jie reiškia. Tik per šį karą, sutrupėjus kuriam laikui Rusijos geležinei sienai, mums pasisekė netik sužinoti kas tie Rusijos kolchozai yra, bet daugeliui teko iš visai arti juos ir pamatyti. Rusijos kolchozai, — tai dideli žemės ūkio dvarai, kuriuos labai giria ir persąkitiems Rusijos valdovai, bet kuriuos labai keikia ir neapkenčia — Rusijos žemės ūkio darbininkai. Nes kiekvieną Rusijos kolchozųose dirbantį žmogų nuolat lydi kietas vargas, badas ir kančia. Bet kokie kolchozinių gyvenime džiaugsmas ir veiduose šypsenos, yra labai reti svečiai.

Kai naujieji Rusijos valdovai savo prislėgtoje šalyje panorą įvesti kolchozus, tai iš valstiečių pusės sutiko didelį ir vieningą pasipriešinimą. Nes niekas nenorėjo taip lengvai atiduoti žemės, kurią per amžius buvo nulaistę savo prakaitu. Kad pasiektų savo tikslą, Rusijos valdovai ėmėsi pačių žiauriausių priemonių. Visus valstiečius apdėjo tokiais pyliavomis ir mokesčiais, kad niekur pasaulyje didesnių nebuvo ir būti negalėjo. Buvo įsakyta atiduoti netik veik visą žemės gautą javų derlių, mėšlą, pieną ir vilnas, bet dar įsakyta sumokėti ir labai aukštus valstybinius žemės ūkio mokesčius. Valdovams atrodė, kad nė tokių pyliavų atiduoti, nė tokių mokesčių sumokėti valstiečiai neįstengs ir patys prašysis į kolkhozus. Bet išėjo kitair, negu valdovai manė.

Valstiečiai labai stengėsi ir vieni kitiems padėdami visas pyliavas atidavė ir mokesčius sumokėjo. Pirmąjį spaudimą atlaikė valstiečiai labai džiaugėsi, o valdovai — nūrio ir rengė naujam spaudimui planus. Antruoju metu pyliavos ir mokesčiai jau buvo veik pavdvgubinti. Be to, dar buvo pranešta, kad už neatidavimą pyliavų, nesumokėjimą mokesčių ir nesiprašymą priimti į kolchozus, bus visam laikui nustoama teisė į visus Rusijos darbus. Bet ir šiuo kartu valstiečiai sukaupė jėgas ir stengėsi valdovų uždėtą našta išnešti. Neturintieji pakankamai savo javų juos pirkti, skolinai, mainė ir gyvulius ir net rūbus, kad tik laiku suspėtų atiduoti pyliavas ir ilgai savo rankose išlaikytų žemę. Bet šį kartą tai padaryti jau ne visiems pasisekė. Kai kurie pritrūkę javų ir pinigų pyliavų neatidavė ir buvo priversti valdovų prašyti, kad priimtų į kolchozus juos pačius ir jų žemę. O visus tuos valstiečius, kurie patys liko alkani, sudrėkė ir iki ausų prasiskolinę, bet valdovų uždėtą sunkiąją našta išnešė, trečiuosius metus apdėjo netik dar didesnėmis pyliavomis ir žemės mokesčiais, bet dar aukštais mokesčiais apdėjo ir visus jų triobėsius, gyvulius, visus vaismedžius, sodybose ir laukuose augančius paprastus medžius, vaiskrūmius ir net kiekvieną tvoros štakietą.

A. Sabeika.

OAK FOREST, ILL.

Mes šios prieglaudos lietuviai seneliai kreipiamės į "Keleivį" norėdami viešai pareikšti mūsų padėką Chicago Raudonojo Kryžiaus darbininkams, kurios, vadovaujant Mrs. Sophie Barcus, gegužės 2 d. mūsų atlaikė su jų pačių pagamintais pietumais. Tos malonios lietuvaitės, su meilia šypsena ir gera širdimi, prisiminė mus ir joms tariame mūsų širdingą ačiū.

Šį atsilankymą ir mūsų vaitės finansavo Mrs. Apolonia Shurkus, kuri pamėnėmumui keturių metų liudnį sukaustuvių, kai mirė jos vyras, pasitarė su Raudonojo Kryžiaus darbuotoja ponios S. Barcus ir bendrai sutarė suruošti mums vaišes.

Gegužės 2 d. minėtos ponios su savo talkininkėmis atvyko pas mus. 11 valandą stalai buvo patiesti ir mes turėjome tikrai malonias, gardžias ir sočias vaišes. Po vaišių, poniai N. Gugienė ir vadovaujant, malonios šeimininkės mus palinksmino gražiomis lietuviškomis dainomis, o baigiant mūsų vaišes, ponia N. Gugienė perstatė pasakytą kelią žodžius Dr. Poška. Tas garbingas daktaras mūsų prieglaudoje jau dirba keli metai ir yra labai populiarus tarp visų mūsų prieglaudos įnamy. Jis tikrai yra malonus žmogus ir geras mūsų globėjas.

Visų prieglaudos senelių lietuvių vardu tariu širdingą ačiū toms geros širdies ponios, kurios mus atlaikė, vaisino ir palinksmino.

John Rusteika

Po šia našta jau ir patys

atspariausieji valstiečiai suklupo. Nes atiduoti valdovams per metus tiek, kiek pati žemė per dvejus metus negalėjo duoti valstiečiams, neįstengė niekas. Nors pasitūrinieji valstiečiai nei pyliavų atiduoti nei mokesčių sumokėti ir neįstengė, bet protestuodami prieš tokio-
mis žiauriomis priemonėmis kolchozų steigimą, niekas į kolchozus priimti nesiprašė. O tas nesiprašymas valdovus labiausiai ir įsiutino. Tuojuo visus pyliavų neatidavusius ir į kolchozus priimti nesiprašiusius valstiečius pripažino "liaudies priešais" ir nutarė juos suikviduoti. Griežčiau pasipriešinusių išūdė vietoje, o su daugybe kitų užkimo visus kalėjimus ir Sibiro dykumas. O kai prieš kolchozų steigimą pasipriešinti jau nebuvo kam, tada vieno didelio ar kelių mažesnių kaimų valstiečių ukus sujungė į labai didelius žemės plotus, iš kurių ir buvo sudaryti kolchozai. Į tuos žemės plotus suvarė visus buvusius tų kaimų valstiečius ir apylinkių žemės ūkio darbininkus ir davė jiems kolchozinių vardus privertė kolchozų žemę dirbti visiems bendrai. Didesniuose ir geresniuose triobėsiuose įkūrė kolchozų centrus. Juose įsteigė raštinės, įrengė javams supilti sandėlius ir apgyvendino kolchozų tarnautojus. O prastesniuose ir tolimesniuose triobėsiuose apgyvendino pačius kolchozinius ir jų šeimas. Po to, jau buvo įgyvendinta tikra bolševikinė "lygybė", nes sunkus darbas, kietas vargas ir nuolatinis badas yra privalomi visiems — buvusiems valstiečiams, darbininkams ir jų šeimoms. Nes ir kolchozus įsteigus žemė nuo pyliavų ir mokesčių atleista nebuvo. Kaip pyliavas taip ir žemės mokesčius visi kolchozai moka iki pat šios dienos. Tik su tuo skirtumu, kad anksčiau viską turėdavo atiduoti valstiečiai, o dabar viską pasiima valdovai patys. Nes jau derlių kulant, javai supilami į kolchozuose įrengtus valdžios sandėlius. Darbas kolchozuose yra padieninis, bet visiems privalomas. Pasitraukimas be valdžios leidimo yra baudžiamas, o leidimai išduodami tik išimtiniais atsitikimais. Dirbančiusius prižiūri ir jų darbo dienas registruoja tam reikalui atsiųsti darbų prižiūrėtojai, brigadyriais vadinami. Jie kartu yra ir NKVD agentai. Jie seka visus kolchozinių pasikaltėjimus bei netaikas ir juos registruoja. Dažni naktiniai kolchozinių dingimai, — tai šių brigadyrių nuopelnas.

Už darbą atlyginimas mokamas pinigais ir natūra — javais. Rudenį, javus iškulus, jie supilami į kolchozų sandėlius. Iš ten valdžia pati pasiima visas jai reikalingas pyliavas. Iš likusių javų apmoka natūra kolchozų tarnautojams ir po to, patiems kolchoziniams. Kolchoziniams atlieka nedaugiau kaip po 1-4 kg. javų už kiekvieną darbo dieną. Už paimtus pyliavoms javus valdžia apmoka, bet nedaugiau kaip po 5-8 rublius už dvigubą — 100 kg — centnerį. Iš tų pinigų valdžia pirmiausiai atsiskaito sau valstybinius žemės mo-

(Nukelta į 5-tą pusl.)

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S
CANTEEN

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus, gardžiai pagamintų Valgių ir Užkandžių

Cia gaunama ir "Keleivis" pavieniais numeriais

90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

K. P. Jurgeliuno Agentura

Perka, Parduoda ir Maino Visokias Nuosavybes
Insurance—Apdrauda!

Atstovauja šešias milijonines kompanijas. Apdrausite savo namus, rakandus, biznis, automobilius ir apsidrausite savo sveikatą.

Parduodamas vištų ukis, galima laikyti 3,500 vištų ir kelis tukstančius mažiukų viščiukų. Puikus 7 kambarių namas su visokiais moderniškais įrengimais. Kaina \$17,000.

Kitas mažesnis ukis, kaina tik \$6,900.

Visuomet rašykite ar užieikite

C. P. YURGELUN

124 Ames st.,

Brockton, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Na, Maik, tai šian dien mudu biskį pasirokuosim.

—Tėvas, turbūt, norėjai pasakyt: pasigincysim.

—Okei, Maik, jeigu tau geriau patinka ginčas, negu rokundas, tai pasigincysim.

—O apie ką tėvas nori ginčytis?

—Ogi kad ir apie velnią.

—Kad tokio gyvulio pasaulio nėra, tėve.

—Taigi, taigi, dėl to ir turėsim sporą. Tu sakai, kad velnio nėra, o aš sakau, kad yra.

—Ar tėvas jį matei?

—Šiur, kad mačiau!

—O kiek tėvas buvai išgėręs?

—Nevermai, kiek aš buvau išgėręs; aš vistiek tau parodysiu, kad zlydukas yra.

—Tėvas niekad neįrodysi to, ko nėra.

—Ar nori davadų?

—Noriu.

—Na, tai dabar klausyk. Pereita subatą suėjo lygiai trisdešimts penki metai kaip vienas fermerys dovanojo man korninę pypkę. Taigi, norėdamas šitas suakutaves tinkamai raminti, nutariau surengti pikniką po gtoget. Nusipirkau paprastą šnapsą, balionės ir paprastą storninką, kad duotų gero pyrago. Parsinešiau viską namo, užtiesiau gazietais stalą ir pasikviečiau savo frentą zakristijoną į svečius.

—Tėvas nukrypai nuo dalyko. Žadėjai įrodyti, kad velnias yra.

—Veidimint, veidimint, velnią pamatysi ant pat gallo. Kadangi šitas balius buvo surengtas mano pypkės garbei, tai visų pirma nutarėm abudu su zakristijonu pypkę išrukty.

—Gal tėvas paaiškintum, kaip dviese galima rukyti vieną pypkę?

—Šiur, Maik. Aš rukau, o jis spiaudo.

—Bet kambary spiautyt nesantariška, tėve.

—Juk mes, Maik, ne grinatoriai, žinom kaip spiaudyti. Spiaudom per langą.

—Tai da blogiau, tėve.

—Šarap! Klausyk, ką aš kalbu. Kai išrukėm pypkę ir išgėrėm šnapsą, tada aš padėjau ant stalo balionę ir pyragą. Sakau, dabar užvalgysim. Zakristijonas pamėmė pypį balionės, ale pyrago netočina. Paziūrejo, paziūrejo, ir pastumė į šalį. Vactumaru, sakau, ar pyragų nemylai? Jis da sykį paziūrejo, ir vėl pastumė. Sa-

Senatvės Pensijos

„Keleivio“ surinktos skaitinės rodo didelius nuostolius, padarytus krašto ūkiui per mainierių streiką dėl jų teisingo reikalavimo senatvės pensijų. Angliakasiai sunkiai pavojingame darbe tarnauja visiems, višam kraštui, seniams ir mažiems, vyrams ir moterims, valdžiai ir kasyklų ponams ir podrang tam gelžkelečiui su jo šeima, kurs rašo „Keleivį“, kad jis nukentęs dėl mašinų streiko, nes jį paliečia iš darbo dėl anglių trūkumo. Ar taip yra ar ne, aš nežinau. Kartais gelžkečiai atleidžia darbininkus ir turėdami anglių perteklius.

Vienas korespondentas rašo širdingai atjausdamas angliakasių ir sako, kad jie gerai laikosi su savo geru vadu J. L. Lewis.

Bet visi žmonės, ir valdžia, ir darbdaviai gerai žino, kad mainierių reikalavimas yra teisingas. Žino, bet vietoj duoti jiems pensiją po 100 dolerių per mėnesį, istarnavus 20 metų ir sulaukus 60 metų amžiaus, tie ponai turi Taft-Hartley bilį ir pagal tą bilį baudžia mainierius ir jų vadą! Sako, mainieriai su savo teisingu reikalavimu stabdo gelžkelius, automobilių dirbtuves ir daugybę kitų pramonės įmonių. Išėina, kad mainieriai yra kalti ir už jų kaltę jie baudžiami. Teismas tokį sprendimą išnešė. O būtų daug geriau, jei valdžia būtų pasakiusi ponams kasyklų savininkams, kad mainierių reikalavimas yra teisingas ir kad jį reikia patenkinti. Juk mainieriai tarnauja ir jims ir mums, mainierių streikas parodė, kiek jų darbas yra svarbus. Todėl mokėkit mainieriams senatvės pensijas ir jie kas anglis, nebus jokio streiko, nesustos dirbtuvės ir bus patenkintas vienas teisingas darbininkų reikalavimas. Butų ir ūkiui nauda ir senatvės mainieriai aprūpinti.

Visi valdantieji žino gerai, kad jie gaus senatvės pensiją ir gaus ją be streiko. Bet mainieriai turėjo nustoti 100 milijonų dolerių uždarbių, kad teisingai reikalavimą sau iškovotų. Tai skaudu pamislyti ir, rodos, visi turėtų užjausti mainierius jų kovoję.

Nelabai senai „Keleivis“ vienas geros širdies žmogus rašė, kad visi, kas kams, o ne vien tik mainietik gyvas, turėtų jūdinti klausimą ir valdžioje ir Turtingiausia pasaulio špauldoje, kad kiekvienas darbininkas senatvėje, su-

laukęs 60 metų amžiaus, gautų pensiją po 100 dolerių, nes prie dabartinės brangenybės 100 dolerių per mėnesį nėra daug.

Bet ar turi kas galvoje dėti pastangas, kad darbininkams iškovojus pensijas? Niekas ir balso nekečia. Tik vienas mainierių Lewis tą klausimą iškėlė ir už jį kovojo, bet ir jis rupinosi išgauti pensiją tikrai mainieriams. O kiek yra vargdenių, kurie gauna mažutes pensijas ir kiek tokių yra, kurie nieko negauna! Prie dabartinės brangenybės kaip gali senas žmogus pragyventi? O juk pasenti turėsim visi.

Yra gerų, mokytojų vyrų ir moterų, ypač kai ateina rinkimai, tai daug kas savo gerą širdį rodo viešai. Moterys yra dabar net daugumoje ir turi tas pačias politines teises, kaip ir vyrai. Jos dargi kalba apie „pasaulyio valdymą“, lyg tarsi joms kas pavydi valdžios. Juk jei jos naudojasi visomis lygiomis teisėmis, tai dėka vyrams. Taigi, turėdamos visas teises moterys gali kartu su vyrais dalyvauti politikoje ir parodyti savo gerą širdį seneliams, kurie dabar turi skursti turtingiausioje pasaulio šalyje. Kur jos ir kur jų širdys?

Pramonės ponai kelia kainas visai laisvai. Visi suvaržymai kainų kėlimui senai panaikinti. Nuimti ir mokesčiai, kurie per karą buvo uždėti ant pelnų. Pilniausia laisvė kelti kainas. Plieno ponai pakėlė kainas po \$5 už toną, bet kada darbininkai pareikalavo pakelti jų uždarbius, tai tie patys ponai parodė, kad jie gali kelti kainas ir nuimti, by tik darbininkams nereikėtų mokėti aukštesnių uždarbių. O tuo tarpu pelnai pramonėje pakilo į padangę ir tai visai „tvarkoje“. Panašiai daro ir kitų pramonės šakų ponai. Jiems valia kelti kainas, jie gali didinti pelnus, bet kada mainieriai už teisingą reikalavimą stojo į kovą, tai prieš juos pakilo ir ponai, ir kunigai, ir spauda, ir valdžia su savo teismais.

Mainieriai, dirbdami sunkų ir labai pavojingą darbą, nusipelnė senatvės pensijas. Jų reikalavimas yra teisingas, o todėl ir jų kova yra teisinga. Senatvės pensijų klausimas yra labai svarbus ir visiems darbininkams, o ne vien tik mainietikams.

Turtingiausia pasaulio špauldoje, kad kiekvienas darbininkas senatvėje, su-

MOKYTOJA PIKIETUOJA MOKYKLĄ

Providence, R. I. mokytojai išėjo į streiką, 30,000 mokinių turi netikėtai atostogas. Paveiksle matyti viena mokytoja, kuri pikietuoja prie mokyklos, o jos mokiniai „moko“ ją, kaip pikietuoti. Dalis mokinių jau mosuoja ranka.

Amerikos visuomenė turėtų sarmatyti palikti senus žmones amžiaus gale badmiriauti, vargti patydomis, arba prasinėti labdarybės išmaldų. Po sunkaus darbo amžiaus kiekvienas turėtų turėti teisę ramiai baigti savo dienas neskursdamas.

Frank Inczauskis, Sr.
Exeland, Wis.

KAINOS RUSIJOJ

Kad Rusijoje gyvenimas yra dešimtį kartų blogesnis, negu Amerikoje, jau esame girdėję. Bet kad Rusijoje gyvenimas, trys metai po karo, yra daug blogesnis negu jis buvo prieš karą ir dargi pačiame karo įkarstyje, tai stebina žmones. Štai lyginimas kainų Rusijoje 1940 ir 1948 metais. Kainos skaitomos rubliais už kilogramą.

	1940	1948
Juoda duona	0.85	3.00
Kviečių duona	1.70	4.40
Jautiena	20.80	30.00
Pienas (litras)	2.10	3.50
Kiaušiniai 10	8.50	14.00
Cukrus	5.50	15.00
Druska	0.05	1.40
Arbata	40.00	160.00
Sviestas	28.00	64.00

Tuo tarpu uždarbiai vos rakilo ar paliko tie patys. Kai šalis kinkluojasi, tai žmonių gyvenimas turi būti skurdus.

RED. ATSAKYMAS

Buvusiam Neumunsteriui, Anglijoje. — Kad buvęs Smetonos policininkas Višniauskas Kazys vėliau tarnavo nacių policijoje ir dabar Lietuvoje „dirba“ bešėvių okupantams, mums visai nenuostabu. Bolševikai, kaip ir naciai, lietuvių tarpe verbuoja žmonių padugnes, perkamas dušias, arba, kitaip sakant, tokius Višniauskus, iš kurių kai kurie ir prie Smetonos buvo valdančios klikos „patriotai“. Tokiems Višniauskams „Laudies Balsas“ yra jų tikriausias organas, bet su trijų diktatūrų šūičiais vesti polemiką būtų nerimtas reikalas. Laiško nedėsimė.

LIETUVOS KONSULATO PAIEŠKOMI ASMENYS

Marinkevičūtės, trys seserys, dukterys Prano ir Rudaminos. Seserys Adelės, Anelės ir Juozos.

Mazeikaitė - Pužienė Kotryna ir Betagalos val., Raseinių ap.

Jauneiga Antanas ir Vincas.

Miskinaite Marija ir Debeikių v., Utenos ap.

Monkevičius Leonas, gim. Amerikoje, ir seserys Marija ir Ona, Chicagoje.

Naikis Antanas ir Pašvilio val., Šiaulių ap.

Noreika Stasys ir Šilalės val., Tauragės ap.

Peculis, o broliai, iš Veiverių v., Mariampolės ap.

Petravičiūtė Adelė, gimusi Šilalės val., Tauragės ap., gyv. rodos Philadelphiaje.

Pliušis Pranas, Detroito.

Rachlewicz Kazimiera ir Michal is Dotnuvos.

Reiter Gustav, spėjamai iš Lietuvos, gyv. New Yorke.

Rimaitė - Simienė Julija is Klovanų, gyv. Indianoje.

Romažauskas Vincas, is Ariogalos val., Kedainių ap.

Sandienė Marija, sesuo Danilevičienės, is Mariampolės ap.

Sermukšnis Augustas, is Bilviečių parap.

Sikenis Bronius is Šiaulių val., Šiaulių ap.

Simanavičius is Kuršėnų val., Šiaulių ap.

Sinkus Stanislovas, Chicagoje.

Sinkus Ona ir jos sesuo, is Telenių parap.

Simonaitis Valerijonas, Simonaitienė ir Simonaitytė Petrė is Siluvos (Šilavos) val., Raseinių ap.

Sickys Povilas, sunus Petro is Pa-nevėžio ap.

Šniurkienė - Juknevičiūtė Ona is Alytaus val.

Staponavičius Jurgis, is Tryškių val., Šiaulių ap.

Starkevičiūtė - Devis Anna, is Pilvių val., New Yorke.

Stadkevičius Mykolas sun. Juozo ir Antaninos Raubaitės, is Šiaulių ap.

Syvokiene - Juknevičiūtė Elena is Alytaus val.

Tumas is Pavasių km., Anykščių val., Utenos ap.

Urbicius Stasys ir Vincas is Šiaulių, gyv. Chicagoje.

Uševytė Petronėlė is Šveikšnos v., Tauragės ap.

Vaitkaitė - Zaburienė Ona is Platelių val., Kretingos ap., gyv. Auro-ra, Ill.

Vasauskaitė - Galeckienė Teresė, dukte Jurgio Vasauskio, prašo atsiliepti giminei ir pažįstamus.

Zemaitis Petras is Ariogalos val., Kedainių ap.

Išsamių arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į: Consulate General of Lithuania 11 W. 82nd street, New York 24, N. Y.

MUVIŲ RASYTOJAS AISKINASI TEISME

Hollywoodo filmų rasytojas Albert Maltz, (dešinėje) kalbasi su savo advokatu Washingtono teisme, kur jis atvyko pasiaikinti dėl „kongreso pakiekinimo“. Rasytojas A. Maltz yra vienas iš dešimties Hollywoodo rasytojų, kurie atsakė kongresui pasakyti, ar jie priklauso prie komunistų organizacijų ar ne. Už tai jis dabar traukiamas teisman.

MARGUMYNAI

Ponų ir Vagių Knyga

Jau 146 metai Anglijoje kasmet yra išleidžiama Anglijos bajorijos knyga, kur yra surašyti visi Anglijos baronai, lordai ir kitokie aukštos kilmės žmonės. Ta knyga vadinasi: „Debrett's Peerage, Baronetage, Knightage and Companionage“. Ji turi 3,000 puslapių ir paduoda visų „aukštųjų“ šeimų kilmę, išvedant ją iš rasių giliausių bajorijos šaknų.

Ta knyga perka visi bajorai ir savo knygynas, nes kaip čia neturėti tokia knyga, kuri parodo, kad tu esi kilęs iš „geros“ giminės.

Bet ta knyga labai mėgstama ir visi Anglijos vagys. Mat, tai yra geriausias sąrašas visų turtingųjų žmonių su tiksliais adresais, su nuorodomu pilių, residencijų ir išvardijimu paveldėjimų dvarų. Turėdamas tokią knygą vagis gali „pasirinkti“ kurį bajorą nakties tamsumoje aplankyti ir „apvalyti“.

Sako, viena toki knyga kažkada pakliuvo į vieno kaledimo biblioteką ir vagys ją su tokiu atsidėjimu skaitė, kad kai kurie jos puslapiai buvo mažai be-iškaitomi.

Surado Bezdžionžmogi

Profesorius Charles L. Camp ir Dr. Frank Leabody, abu iš Kalifornijos universiteto, ilgai kėsino ir per 10 mėnesių ieko o senų laikų žmonių liekanų Pietų Afrikoje, kur jau seniau mokslininkai buvo atradę senų laikų žmonių kaulų liekanų. Mokslininkams pasisekė. Jie skelbia atradę gerai išsilaikiusius griaučius „pirmvokčio žmogaus“ ar beždžionžmogi, kuris gyveno mūsų žemėje prieš 500 tūkstančių ar daug daugiau metų. Iš atskirų rastų kaulų mokslininkai sudėliojo beveik visą tų laikų žmogaus skeletą ir sako, gavo begaliniai svarbų mokslui įrodymą, koks buvo pirmvokštis žmogus, kurio gal ir žmogumi negalima vadinti, nes jis yra greičiau pereinamas gyvūnas tar: beždžionžių ir žmonių. Kai kuriomis savo ypatybėmis tas „beždžionžmogi“ primena daugiau beždžionę, kaip žmogų. Bet kai kurie jo kaulai yra visai „žmogiški“.

Stambiausias Žemvaldis

Didžiausias žemės savi-ninkas Amerikoje yra feder-

ralinė valdžia. Jai priklauso vakarinėse valstijose 403 su puse milijonų akrų žemės. Imant 11 vakarinių valstijų, federalinei valdžiai ten priklauso daugiau negu pusė visos žemės.

Ta valdžios žemė yra daugiausiai ganyklos, ginklų, dykumos, nacionaliniai parkai, balos.

Didelę dalį tos žemės federalinė valdžia išnuomoja gyvulių augintojams už labai pigią kainą. Kiekvienas gyvulių augintojas ten turi teisę išnuomoti iš valdžios tam tikrą skaičių akrų savo gyvulių ganykloms ir naudoti ją. Bet žemės savininkas visvien lieka vyriausybės.

Dabar vakarinių valstijų gyvulių augintojai reikalauja, kad valdžia parduotų jiems ganyklų žemes. „Pradžia“ jie reikalauja, kad 130 milijonų akrų žemės būtų paleista pardavimui iš varžytynių. Žinoma, stambieji gyvulių augintojai būtų pirmieji ir vieninteliai įpirkėjai tos valdiškos žemės, nes jie jau tą žemę ir dabar naudoja nuomos teisėmis už labai mažą atlyginimą. Iki 1934 metų vakarinių valstijų valdžia žemę galėjo bet kas naudoti gyvuliams ganyti, bet dabar žemė leidžiama naudoti tik-tai nuomos teisėmis.

JUOKAI

Tikrai Sirgo

Susirgo turtingas biznietis, vienos draugijos narys. Draugijos nariai atėjo jį aplankyti, o ligonis jiems dejuodamas sakė:

—Jei pagysiu, tai jusų draugijai paaukosiu tūkstantį dolerių...

Po kiek laiko ligonis pagijo, bet tūkstantį dolerių užmiršo paaukoti.

Vienas draugijos narys kartą pasigavo tą biznietį ir klausia:

—Na, tai kada gausime tą tūkstantį dolerių, kurį pažadėjai mums paaukoti, jei pagysi?

—Ar aš tikrai pažadėjau paaukoti jums tūkstantį dolerių?

—Taip, tikrai pažadėjai ir net prie penkių liudininkų.

—Na, matai — atsiliepė tas biznietis — ar aš nesakiau jums, kad aš labai sirgau? Čia tau ir įrodymas! Juk tik visai nesveikas žmogus gali žamėti duoti jums tūkstantį dolerių...

Laiškai iš Tremties

"Norim Nuo Aziatų Pavojus Bėgti"

"Keleivio" skaitytojas J. Bareišis iš Paterson, N. J. mums prisiuntė laišką iš tremties nuo žmogaus, kuris iš dvejų kartų ragavo bolševizmo ir galutinai atsikando. Laišką sako:

...Daleidžiu, kad šį mano laišką gavęs — nustebsi. Nes po tiek ilgų metų mūsų persikrymo tikriausiai išbraukė mane iš gyvųjų skaičiaus. Ir nenuostabu. Aš išvykau į rytus, o tu į vakarus laimės ieškoti... Man Rusijoje labai sekėsi, tik tas nelaimingas bolševizmas sueriovė iš pagrindų ir taip buvusią žemę kultūrą, privertė ir mane su sutinomis kovomis pėsčiam grįžti 1919 metais į Petrogradą ir tuo pat beveik būdu grįžti į tėvynę... Senatvė Lietuvoje buvau su užtikrinęs, bet, de a, tas žiaurūs gruzinai "Stalinas" atėjo ir... patikėkit, jei žmonės bėgo nuo aziatų bolševikų į okupantų vokiečių kraštą, tai buvo rimto pavojus... ir dabar norėčiau iš čia greičiau toliau nuo aziatų pavojus pabėgti...

B. U.

"Gerai, Kad Nešalta, Butume Ištiepė"

Drg. B. Simonavičius iš Providence, R. I. atsiuntė mums porą savo draugų laiškų iš Vokietijos, kur skaitome:

...Šiais metais švenčių progą gavau papildomo maisto, parašysiu ir normas: Miltų — 200 gramų, cukraus — 50 gramų, taukų — 50 gramų, kakao — 30 gr., slyvų — 30 gr. Tai ir viskas trims asmenims. Tiesa, dar gavau vieną pakelį cigarečių... Aš mažai gaunu laiškų iš užsienio... dar neišsiųsčiau, kodėl aš negaunu iš giminių laiškų, bet jaučiu tą vietą, kur yra šuo pakastas. Kam aš vargšas be tėvynės, benamis D. P. reikalingas?

Visa laimė, kad ši žiema buvo nešalta, o kitaip butume visi ištiepė Vokietijoje. Neturiu supratimo, kokiame tikslui mus laiko toje prakeiktoje Vokietijoje, kaip į kalėjimą uždare ir duris užrakinę... Mes čia sėdime jau treji metai be darbo, be duonos, o mūsų načalininkai iš I. R. O. iš mūsų ubago terbos gauna po 1200 mėnesinės algos, kur mūsų dipukas galėtų tą patį darbą atlikti už 12 pakelių cigarečių. Atrodo, kad šiais laikais geram biznieriui gerai ir ubagų daug turėti ir tuos pačius aferliokus žmones suvalgo, kur nas mus Lietuvoje geras ūkininkas kiaušiams geresni maistą duodavo... Lauksiu atsakymo.

A. S.

"Kur Beveš, Vis Tik Bus Geriau"

Kitame laiške atsiuntė me drg. B. Simonavičius rašo:

...Pas mus jau šiais metais pradėjo po truputį vežti tremtinius į kai kuriuos kraštus. Mes tuom labai džiaugiamės, nors dabar daugiausiai ta laimė kluvia tik nevedusiems vyrams bei mergaitėms, bet reik tikėtis kada nors pakrūtėsime ir mes su šeimomis. Kur beveš, vis tik bus geriau, kaip čia. Kai žmogus dirbi normalų darbą ir vertėsi savarankiškai, tai ar geriau ar blogiau bus pradžioje, tas mus negąsdina, nes vargo jau matėme daug, daug...

Gavom tikrų žinių, nuo pažįstamų per Lenkiją, kad visa eilė mano pažįstamų prietelių Lietuvoje išvežta ar išduota, dvi šeimos išduotos net su mažais vaikais... abi šeimos labai gerai pažinojau... ir už ką toks tas bausis teroras mūsų mažai, ramiai tėvynėi, už ką toks bausis išnaikinimas?

Šią žiemą mums čia maitinimosi atžvilgiu be galo sunki, ypač su tais pipirais maziukais (vaikais) didžiausias rupestis...

S.

"Didžiausia Tragedija Yra Riebalų Trukumas"

Adv. F. J. Bagočius mums pridavė savo giminių laišką iš tremties, kur skaitome:

...Didžiausia mūsų tragedija yra riebalų trukumas, nors ir visako kito nedaug. Mes butume labai laimingi, jei Tamsta ir dažniau galėtum pasiūsti maisto, ypač tų riebalų.

Brolis gavo laišką iš Lietuvos... rašo, kad bolševikai nužudė Kauno kalėjime mūsų tėvą, kuris buvo virš 75 metų amžiaus. Jis buvo konservatyvus žemaitis ūkininkas, jokia politika niekada neužsiiminėjo, jis žinojo tik savo ūkio laukus, medžius, gyvulius ir daugiau niekuo nesirūpino. Matyt, jo nelaimės priežastis buvo tai, kad jis turėjo 30 hektarų dydžio ūkį. Be to, yra nužudytas sesers vyras G., kuris turėjo gražų ūkį ir taip gi nužudytas Sibire žmonos sesers vyras B...

S. V.

"Kada Ateis Musų Eilė"

"Keleivio" skaitytoja Mrs. M. Miliauskienė iš Elmhurst, L. I., N. Y. mums prisiuntė savo giminių laišką, kuriame t. k. rašo:

...Jau gavome affidavitą, tik daug laiko dar užtruks, ligi ateis mūsų eilė, nes daug yra, kurie jau senai turi dokumentus ir dar neišvažiavo, labai po mažai leidžia... bet vistiek džiaugiamės, nes jau pabodo tas

A. S.

Vokietijos gyvenimas svetiname krašte, nei pavalgyti, nei apsirengti, nei niekur nieko užsidirbti. Laukiame to geresnio laiko su dideliu nekantrumu, o ypatingai aš tiek metų jau išbuvęs toje Vokietijoje, po kalėjimus ir koncentracijos stovyklas, taip išbadėjęs, kad man vis mažai valgyti, apetitas žvėriškas ir tik dabar pradėdau kiek sveikata atgauti. Buvo nacių iškankintas, vos paeiti begalėjau, kai Amerikos kariuomenė mus išgelbėjo iš mirties, nes jeigu dar savaitę ilgiau, tai būčiau sudegęs krematoriume, kur tukstančiai žmonių buvo sudeginti... Pasisu ir pamatyti, man ašaros bėra, kaip aš prisimenu. Dieve, dieve, ir kuo mes kači?

G.

"Badas ne Tetulė"

Drg. J. Rutkauskas mums prisiuntė vieno studento laišką, rašytą drg. J. Yanukui Philadelphiaj, kuriame skaitome:

Jūsų malonų laišką atkreipiau ir labai dėkoju. Esu nustebintas dideliu Tamstos gerumu ir tokia visai netikėta dovana, kaip "Care" pakietas. Aš Tamsta turiu prisipažinti, kad dovanų aš nemėgstu imti ir visą gyvenimą (net Smetonos laikais) norėjau pats ant žemės savo kojom stovėti... bet dabar kapituliuoju. Vietoj pasiaiškinimo priminsiu rusų "atarlę", kuri sako "Golod nie Tiotka"... dar kartą dėkoduams Tamstai ir Tamstos žmonai lieku...

S. J.

"Labai Laimingi, Affidavit Gavome"

"Keleivio" skaitytojas drg. J. Klukenski iš Stamford, Conn. mums prisiuntė porą laiškų iš tremtinių, kur skaitome:

...Esame labai laimingi, affidavitus, kurių taip laukėme, jau gavome. Nuo širdžiausiai Tamstoms dėkavojame. Jau sutvarkėme visus dokumentus ir nunešime konsului... Prizadame, kad atvažiavę į Ameriką nei Tamstoms nei kitiems lietuviams nebusime našta, dirbsime, kiek galėdami ir stengsimės atsilyginti... Tik visa bėda... laukiame visi ir negalim sulaukti to Stratton biliaus...

V.

Drg. J. Klukenski prie to laiško daro pastabą, kad jis nepažįsta žmogaus, kuriam affidavitą davė, bet sako: "žinau, kad lietuviui, pabėgę nuo žiauraus ruso, kuris nori išduoti mūsų lietuvių, tai mes turime visi pasirūpinti ir pasiūsti daugiau affidavitų pamėgeliams, kurie dabar Vokietijoje kencia badą..."

ORLAIVIŲ VADAS

Generolas Muir Stephens Fairchild paskirtas vadovauti Amerikos karo aviacijai. Jis bus karo aviacijos vado padėjėju plečiant karišką aviaciją pagal naujai kongreso priimtą ginklavinimo programą.

MARSHALL PRIEŠ UN CARTERIO KEITIMĄ

Valstybės sekretorius G. C. Marshall liudija kongrese apie Jungtinių Tautų organizacijos čarterio pakeitimą ir panaikinimą "veto teisės", kuri paraližuoja tos organizacijos darbą. G. C. Marshall sako, dar neatėjo laikas keisti UN čarterį, o išvartyti Rusiją iš Jungtinių Tautų organizacijos nėra reikalo.

Kiek Vokiečiams Kainavo Hitleris

Kiek Vokietija nustojo gyventojų antrame pasauliniame kare?

1939 m. sausio 1 d. Vokietija turėjo 78 su puse milijono gyventojų, tame skaičiuje buvusios Austrijos gyventojai sudarė 6 milijonus 800 tukstančių, o Sudetų krašto gyventojai 3,700,000.

Pagal paskutinį gyventojų surašymą pranešta okupacinių valdžių Vokietijoje, visose keturiose zonos raudasi 60.4 milijonų gyv., būtent Anglijos zonoje 22,407,000, Amerikiečių zonoje 15,283,000, Sovietų zonoje 17,612,000 ir Prancūzų zonoje 5,001,000.

Austrija liko atskirta nuo Reicho ir į dabartinius apskaičiavimus neįeina.

Todėl prieš karą be Austrijos gyventojų Reichas turėjo 71 milijoną 700 tukstančių gyventojų.

Po karo Vokietijos teritorija liko apkarpyta Rytuose ir šiek tiek Vakaruose. Rytuose Reichas neteko Rusijos naudai šiaurinės dalies Rytprusij, Lenkijos naudai žemių iki Odros ir Nysės upių, Čechoslovakijos naudai Sudetų krašto. Tuo pačiu laiku vokiškos kilmės gyventojai liko iš tų kraštų išgyvendinti. Ar visiškai? Oficialiai Lenkų ir Čekų šaltiniai sako, kad taip. Galima turėti tam tikrų abejonių. Reikia daleisti, kad nekuriis kiekis vokiečių ten pasiliko.

Tuose kraštuose vienok paliko žymus skaičius vietinių lenkų ir čekų, gyvenusių ten nuo amžių ir priskaitomų prieš karą prie vokiečių tautos masės. Yra jų apytikrinai eras milijonas.

Visa sudėjęs įsėina, kad prieš karą Vokietijoje buvo 70 milijonų ir 700,000 vokiečių, o dabar jų buvusioje Vokietijos teritorijoje bėra 60 milijonų ir 400,000 žmonių.

Todėl vokiečiai nustojo dešimti milijonų gyventojų paskutiniame kare. Iš to skaičiaus dar šiek tiek grįš. Grįš likučiai belaisvių iš Vakarų ir šaltbut kokio dalis iš Rytų. Bet jų visų skaičius neperžers milijono.

Galima skaičiuoti be baimės perdėlio, kad Vokietija antrame Pasauliniame kare nustojo virš 9,000,000 žmonių, tame skaičiuje daug jaunu vyrų pačiame amžiaus stumume.

Tai tiek vokiečiams kaina Hitlerio avantiūra ir "Herrenvolk" bandymas užkariauti visą pasaulį. Bet

Kolchozai

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

kesčius, po to išmoka kolchozų tarnautojams algas ir tik vėliausiai — kolchozninkams už darbą. Kolchozninkai gauna nedaugiau kaip po 50-75 kapeikas už darbo dieną. Mažesniuose ir tokiuose kolchozuose, kur kolchozninkai pajėgia žemę apdirbti be mašinų pagalbės, atlyginimai už darbą yra aukštesni. Juose kolchozninkai nors ir sudrįskę, kaip ubagai, bet šiek tiek socialiau pavalgę. Bet didesniuose, kurių žemės be mašinų pagalbės apdirbti negalima, ten kolchozninkai yra kaip laukiniai — ir pusiau nuogi ir amžinai nedavalgę. To priežastis yra ta: Kolchozams mašinų valdžia neduoda, o patiems kolchozninkams išigyti jų neleidžia. Mašinas privalo tik nuomoti iš tam tikrų mašinų naudojimų punktu. O nuomos mokėstis yra labai aukštas ir įmamas tik jais. Todėl atskaičius nuomą dar ir už mašinų naudojimą, kolchozninkams už darbą lieka tik trupiniai. Pyliavos kas metai yra vienodo dydžio. Geruose metuose kolchozninkams dar atlieka nors badmirio norma, bet sausuose ar per daug lietinguose, kolchozninkams netik už darbą nelieka nieko, bet dar kolchozninkai lieka skolingi valdžiai. O kad turėtų kuo nuo bado apsiginti, valdžia kolchozninkams maistui įsėvę paskolina. Sekančiais metais, jeigu tik yra iško, vėl išiesko. O jeigu vėl nelieka kuo maitintis vėl skolina ir vėl išiesko. Ir taip be galo. Tokiu būdu kolchozninkai yra amžinai prasiškolinę ir iš tos skolos kada nors išbristi niekas neturi vilties, nes ant kolchozninkų pečių suverčiamos dar ir visos gamtos daromos nelaimės.

Kiekvieno kolchozninko asmeniškams reikalingas yra duodama apie akėr žemės. Bet neduodama laiko, įrankių nei gyvulių šiai žemei išdirbti. Jeigu kolchozninkai nori ką nors pasisodinti, tai yra priversti žemę dirbti savi ir nakties metu. Taip pat kolchozninkams leidžiama laikyti po 1 karvę, 2 avis ir kiek tik norima vištų. Bet retas kuris turi noro šiuos gyvulius laikyti, nes nei vasaros metu ganyklos, nei žiemos metu pašaro iš kolchozo neduoda. Kas nori tuos gyvulius laikyti yra priverstas pašarą rinkti iš pakelių griovių. Be to, ir privatus kolchozninkų gyvuliai nuo valstybinių pyliavų neatleisti. Per metus kolchozninkai privalo valdžiai atiduoti nuo karvės 22 kg. pieno riebalų, nuo vištos 50 štukų kiaušinių ir nuo avies po 1 kg. vilnų. Kiaulių kolchozninkai visai nelaiko, nes neturi kuo šerti. Tik ožkos nuo pyliavų ateistos. Jeigu šiandieną Rusija — turtingiausia šalis ožkomis, — tai aiški ir to priežastis.

Kadangi žemė ir visi trobėsiai Rusijoje yra valdžios nuosavybė, o valdžia masiniai nei statyti naujų nei remontuoti senų trobų nepajėgia, todėl visiems kolchozninkams tenka gyventi laužuose. Gyvenama juose tol, kol dar šiek tiek laukosi. Sugriuvus senam statosi iš molio kokias nors landynes arba kasa krantuose "žemlenkomis" vadinamus urvus ir juose gyvena toliau. Prie esamų uždarbių ir gyvenimo sąlygų, padoresni rubai kolchozninkams yra tik graži svajonė. Nes visos Rusijos pramonės prekės yra labai brangios ir kolchozninkams neį-

kandamos. Paprasčiausios medžiagos rubų eilutei kainos prasideda nuo 1000 rublių. O jeigu metinis kolchozninko uždarbis nesiekia pinigais net iki 350 rublių, tai ir apie padoresnius rubus nėra kaip galvoti.

Apatiniams baltiniams lininės medžiagos Rusijoje netruksta ir ji nėra labai brangi, bet kolchozninkams irgi neprieinama. Kolchozų moterys labai džiaugiasi, jeigu tokios medžiagos gali nusipirkti tiek, kad nusidžiausios gali pasisiuti porą suknelių per visus metus. O vyrai pasitenkina gavę nuo trašų ar cemento maišelį iš kurių siuvasi sau rubus.

Po šio karo, visoje Europoje, prigijo paprotys kiekvieną labai sudrįskę ir suvargusį žmogų vadinti kolchozninku. Tai nenuostabu, nes visi, kurie savo akimis matė kolchozninkus, turi teisę taip daryti. Tiesa, prie kelių didesnių Rusijos miestų yra įsteigti pavyzdiniai kolchozai, kuriuose darbo ir gyvenimo sąlygos yra vi-
sai geros. Bet jie laikomi tik tam, kad parodžius nors retkarčiais į Rusiją užklystantiems užsieniečiams. Į tokius kolchozus papulsti yra taip pat sunku, kaip kolchozninkui tapti komisarų. Kolchozninkai į juos priimami tik su aukštųjų valdinių rekomendacijomis ir NKVD agentų gerai atrinkti. O visi kiti plačiosios Rusijos kolchozninkai turi teisę tik sunkiai dirbti, vargti ir badauti, bet neturi teisės verkti ar savo sunkia gyvenimo dalia kam nors pasiskųsti. Rusų bolševizmas kasdieną vis labiau plėsdamas, paskui save velka ir didžiausią žmonių pabaisą — kolchozus. Daugelio per šį karą užgrobtų valstybių gyventojai karčią kolchozų duoną valgo jau dabar, bet ar teks tos duonos ragauti ir vakarų valstybių gyventojams, parodys netolima ateitis.

J. M. Rainis.

Ignoracija Pasaulio Jėga

Didžiausią vaidmenį žmonių istorijoj vaidina... nežinojimas. Taip sako gudrus žmonės, kurie turėtų žinoti, apie ką jie kalba.

Amerikoje dažnai daromi "viešosios nuomonės" bandymai. Iš jų matyti, kad nežinojimas tikrai yra "jėga". Kada Amerikos prezidentas Rooseveltas vyko į Jaltą palaidoti Atlanto Čarterį, vienas "viešosios nuomonės" institutas paskelbė, kad apie pusę Amerikos suaugusių žmonių balsuojotų visai nėra girdėję apie Atlanto Čarterį, o kiti, kurie ir buvo apie jį girdėję, neturėjo jokio supratimo, kas tai per padaras buvo tas Atlanto Čarteris. Amerikos prezidentas išvyko į Jaltą zinodamas, kad dėl Atlanto Čarterio palaidojimo ir lapė nesulos, nes kas gali triukšmauti dėl tokio dalyko, apie kurį niekas ar beveik niekas nieko nežino?

Dabar kitas "viešosios nuomonės" institutas skelbia, kad tikrai 13 nuosimčių amerikiečių balsuojotų gali surasti žemėlapyje Bulgariją, tikrai 17 nuos. gali surasti Rumuniją, ir tikrai 19 nuosimčių nujaučia, kur yra Vengrija. Ko nežinai, tas ir neįdomu, nebrangu ir tą galima numesti Stalinui "užgerinti". Ignoracija yra jėga, ką ir kalbėti.

S-us.

"Keleivyje" naudinga yra daryti visokius biznio skelbimus ir pajieškojimus.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtingiausia Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpų ir pomirtinių apdraudų yra išmokėjęs arti \$5,000,000.00.

Susivenijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje.

Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5,000.00.

Ligoje pašalpa savaitėje \$9.00 ir \$12.00.

Dabar vedamas Susivenijimo 60 metų Jubiliejinis Vajus. Įstojimo nereikia mokėti. Doktorui už egzaminavimą apmoka Susivenijimas.

Tapk Susivenijimo nariu ir prirašyk savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

MOTERŲ SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE

Apie Gorsetus ir Brazieras

Isidor Roth, plačiai žinomas moteriškų madų žinovas ir jų kurėjas, sako, kad moteris be gorseto ir brazieros gražiausioji suknelė išrodo kaip bulvių maišas. Ji gali užsidėti net ir Hattie Carnegie mados šlėbė, vis tiek bus sumukusi kaip pelė maišas. Geras gorsetas ir gerai pritaikyta braziera pataiso bet kurią moterį ir duoda jai gerą išvaizdą, nors gamta ir nebus ją apdovanojusi gera figura. Jis priduria, kad moterys, kurios nori gerai atrodyti, privalo ne tik turėti savo kūną varžyti, bet ir savo valgi kontroliuoti, nes nežinint kaip tu susiverši, bet jei busi nuo pajų ir bulvių per daug nusipenėjusi, tai vis tiek išrodysi nekaip.

Tai tokia vyro nuomonė apie moteris, kurios nenėsioja gorsetų ir brazierių. Reikia pasakyti, kad motinoms, kurios užaugina po ketelį vaikų, šitos priemonės dar daugiau yra pagel-dajamos, negu jaunos merginoms.

Sakoma, kad Egipto karalienė Kleopatra buvo pirminė moteris, kuri supratė gorseto vertę. Norėdama turėti puikią figurą, ji savo kūną aplipindavo molio, o kai molis sudžiūdavo, ji išrodėdavo tiesi kaip stovylas.

Viduramžiuose moterys vartodavo įvairiausių prietaisų savo kūno suveržimui. Kai kurie tų prietaisų sverdavę iki 50 svarų.

Vyrai irgi vartoja gorsetus. Taip, mieli skaitytojai, tikrai nešioja. Ypač artistai ir atletai. Tiesa, jie savo varžtų nevadina gorsetais, bet "sveikatos juostomis" (health belts). Bet tikrovė je to juostos yra niekas daugiau, kaip paprasti gorsetai.

Kaip viskas su laiku keičiasi ir tobulėja, taip ir gorsetai keitėsi. Iš pradžių jie buvo labai neparankūs ir nepraktiški. Pirminį gorsetą, panašų į dabartinius, sugalvojo italų tautybės gražuolė di Medici 16-tame šimtmečiu. Vėliau jį pakei-

rimo Anglijos karalienė Elzbieta; ji francūzė Marie Antoinette 18-tame šimtmety sumanė dar pridėti prie gorseto ir šniurėlius, kad būtų galima geriau susiveržti.

Šiandien Amerikoje yra apie 300 dirbtuvių, kurios gamina įvairius gorsetus ir brazieras. Kiekviena firma stengiasi duoti savo produktui vis gražesnę vardą, todėl skelbimuose matome tokių pavadinimų, kaip "Allegro Adagio Interlude", "Maiden Form", ir tt. Viena firma giriasi pardavanti per metus net 15,000,000 gorsetų.

Kita didelė gorsetų kompanija New Yorke pritaiko gorsetus prie moterų figūros individualiai. Ir duoda net pamokas, kaip reikia sėdėti, kaip vaikščioti ir kaip stovėti, kad gražiau išrodytum. Už gorsetą su šitokių "patarnavimų" ji paima po \$150.00! Ir šita kompanija yra tiek "busy", jog reikia už kelių savačių iš anksto padaryti sutartį, kad galėtum tenai prieiti.

Kitos kompanijos pradedą jau gaminti gorsetus iš nylo; jie sveria vos tik po 10 uncijų. Dar kitos mėgina gaminti juos iš tokios plastikos, kad apsimptų apie kūną kaip zomšinė pirštinė apie ranką. Ir tokie gorsetai busiu sunku pastebėti, nes jie busiu labai ploni ir lygiai tokios spalvos, kaip kūno oda.

Ona Kubilienė.

BOBUTĖ LAIMĖJO DAUG PRAIZŲ

Motinos Dieną viena "grandma", Providence, R. I. mieste susilaukė netikėtų dovanų, 18,000 dolerių vertės. Ji atspėjo, kas parašė vieną seną dainelę, o kompanija už tai jai davė įvairių dovanų. Dabar 67 metų Mrs. Finneran turi vargą, gautas dovanas išdalyt tarp savo šešių suaugusių vaikų ir 10 anukų. Dovanų skaičius yra automobilis, kelio išlaidos apmokėtos į Pietų Ameriką, 1000 dolerių vertės kailiniai, laikrodys ir tt.

SAKO, ŠITOKI VEDA ŽMONES Į PAGUNDĄ

Šitoki beveik nuoga mergaitė, Yvette Dare, pasirodė pietų metodistų universiteto šventėje, Dallas, Tex. mieste. Universiteto pirmininkas tuoj įsakė jai pasitraukti iš studentų publikos ir nevesti jaunų žmonių į pagundą, o kas nori studijuoti anatomiją, sako tas universiteto pirmininkas, tas turi paimti knygą, ramiai atsistoti ir žiūrėti į paveikslus, o ne į nuogą merginą...

MAMAI DOVANOS MOTINOS DIENOJE

Du berniukai, Alan 4 metų ir Hamilton 5 metų Motinos Dienoje nustebo savo mamą netikėtomis dovanomis. Paveikslą matyti Mrs. Hamilton Dutcher, iš Arlington, Va. su jos sūnėmis. Ji yra aukso žvaigždės motinų organizacijų pirmininkė, jos vyras žuvo antrame pasauliniame kare, o ji liko našlė su dviem vaikais.

Geriau Vėliau, Negu Niekad

Aš turėjau šiuo reikalu atsiliepti anksčiau, bet geriau vėliau negu niekad. Dalykas štai kame. Šių metų "Keleivio" 9-tame numerio Anna Davis straipsny "Ar Mokslas Išgelbės Pasaulį" reiškia save nepasitenkinimą, kad mokslas ignoruoja ir net boikotuoja Dievą.

Man būtų įdomu žinoti, kaip Anna Davis žiūri į Dievą, kuris sukūrė pasaulį, žmones ir Vėliną, o paskui tas Vėlinas ėmė ir pasiglemžė Dievo vaikus, nelyginant kaip Stalinas mažesnes tautas?

Visagalis Dievas pasidare toks bejėgis prieš Vėliną, kad jau nebegalėjo iš jo žabangų žmoniją išgelbėti: turėjo gimti jaunesnis Dievas, Kristus, Dievo Tėvo sunus, kuris turėjo mirti ant kryžiaus, kad išgelbėtų šėtono užvaldytus žmones. Tai kurgi čia Visagalo Dievo autoritetas?

Tikėjimas mums sako, kad be Dievo žinios nei vienas plaukas negali nukristi žmogui nuo galvos. Tai reiškia, kad ir jokia liga negali žmogaus parblokti be Dievo žinios. Jeigu, pavyzdžiui, žmogų apsidė raupai, o dabar jau toks buvo Dievo noras. Pagaliau, ir pati raupų liga turi būti paties Dievo įsteigta kaip ryškė žmonėms bausti. Bet štai, atėjo mokslas ir pradėjo kovą prieš tą ligą. Amerikoje šandien jau niekas raupais neserga, nes mokslas tą ligą nugalėjo.

Na, tai ką ant to pasakys Anna Davis: ar ji norėtų šituo klausimu Dievo valiai nusileisti, ar mokslui pri-turėti?

Arba paimkim susisieki-mo priemones. Dievo sunus, Kristus, Jeruzolimon joje raitas ant asilo. Asilas ir kupranugaris, tai vienintelė susisieki-mo priemonė, ko-kią Dievas yra žmogui davęs. Bet atėjo mokslas, nutiesė geležinkelius ir palei-do jais garu varomus traukinius; vėliau mokslas išra-do dar automobilį, o dabar jau ir orlaivį.

Tai gi norėčiau draugė Anną Davis paklausti, kaip ji mano, kuri šitų priemonių geresnė — Dievo sutvertas asilas, ar mokslo sukurtas mechaninis vežimas? Jeigu jai kas pasiūlytų važiuoti iš vieno miesto į kitą, tai ką ji darytų: ar ji jotų ant asilo, ar važiuotų traukiniu? Aš neabejoju, kad ji pasirinktų traukinį, ar kito-

kią mokslo išrastą priemonę, bet ne asilą. Bet jeigu taip, tai ji ignoruotų Dievo valią, ar ne?

Jeigu taip, tai kadėl draugė Anna Davis pyksta, kad mokslas ignoruoja po-ną Dievą? Jeigu mokslas neįsiekotų būdų gyvenimui pagerinti, bet tenkintųsi tuo, ką mums Dievas yra davęs, tai šandien mes neturėtume nei elektros, nei geležinkelio, nei namų, nei drapanų, nemokėtume dar-gi nei rašyti, nei skaityti, gyventume bušiuose, kaip gyveno mūsų protėviai.

Žmogaus gyvenimą pa-lengvino ir civilizaciją pa-kėlė ne religija ar tikėji-mas, bet mokslas, prieš kurį religija visada kovojo.

Mūsų tautai tikėjimas taip pat nemaža žalos padarė. Musų žmonės visada gyveno sunkiai. Pirmą jė bu-vo įkinkyti baudžiavos jun-gan, o paskui juos išnaudo-jo dvasiški ir valdžia. Ku-nigai apkabinėjo musų tau-tą ražančiais, škapleriais ir visokiais medalikėliais, liep-davo sunkiai dirbti ir mel-s-tis, aiškindami, kad ku-labiau tu vargsi, tuo dau-giau tave Dievulis mylės. O apie mokslą sakydavo, kad tai esąs "Vėlinio išmislas", kurio reikia saugotis.

Rezultatas buvo toks, kad atvykę Amerikon mes nie-kur kitur netikom, kaip tik į anglių kasyklas ir prie ki-tų sunkių darbų, kurių niekas kitas nenorėjo dirb-ti. Kai vokiečiai, švedai ir kiti atvykę Amerikon buvo gerbiami ir gerai apmoka-mi, kaip puikus amatininkai ir mechanikai, tai lietuviai buvo pajuokai laikomi.

Atvažiuavę paskui mus Lietuvos kunigėliai ir čia mums nepadėjo. Priešingai, jie tik rinko iš mus pinig-us, statė bažnyčias ir visas jas užrašinėjo airių vysku-pams. Jie nepastatė mums nei vienos amatų mokyklos, kur atvykęs iš anapus jūrų lietuvys galėtų pramokti naudingų darbų ir bent kiek anglų kalbos, taip kad galėtų lengviau dirbdamas pasidaryti sau geresnį gyve-nimą.

Zodžiu, ekon o m i n ė s skriaudos kunigėliai padarė mums daug, o naudos jo-kios.

Barbutės Vaikinas

Walpole, Mass.

\$250,000 Lietuvai vaduo-ti nebus didelė suma, jei Tu, Tautietė, prisidėsi savo gera auka!

PAVASARIO SVAJONĖS

Kuomet juoda naktis
Ima skėsti sparnus,
Tuomet išsims mintis —
Vakars toks įstabus...

Tuomet skęsta jausmai
Į mėlynę dangaus,
Ir išbunda geismai
Iš ramumo skausaus.

Ir užmiršti žaizdas
Padarytas širdy:
Daros miela viskas,
Viskas jausmo ugnį.

Galva kaista jauna
Nuo minčių įvairių,
O naktelė šilta
Ją pripildo vaizdų.

Lankų veidas platus
Apsikloja rukai —
Noris gult į žiedus
Ir grožėtis sapnais.

Štai jau limpa akis,
Oi, miegoti saldu,
Ir Motutė-Naktis
Tave dengia sapnu.

L. V.

RUBŲ RINKIMO VAJUI.

Tremtinio daina.

(Pagal melodiją "Sunku gyventi žmogui ant svieto.")

Sunku gyventi tremtiniai sviete,
Galvai priglausti nėra jam vietos.
Vien tik pakietai Amerikiečių
Tamsias jo dienas skaidriai nušviečia.

Laimė, kad turim mes Dėdę Samą,
Kuris turtingam krašte gyvena.
Per rubų vajų renka ką gali
Ir siunčia viską į vergo šalį.

Daug mes jau gavom rubų ir batų;
Daug vitamų gaus ir sveikata,
Bet rubai plyšta, lopai pajra,
Ir ką suvalgtai, to jau nebėra.

Tad, gerasirdžiai broliai ir sesės,
Jei jums atlieka svarks ar kelnės,
Marškiniai, suknelė, lovai paklodė —
Viskas mums tinka pridengti odai.

Už gerą širdį busim dėkingi!
Rubai mums rubai taip reikalingi!
Tat pasipuošę jūs rubeliais
Jus paminėsime šiltais žodeliais.

Už gerą širdį busim dėkingi!

Rubai mums rubai taip reikalingi!

Tat pasipuošę jūs rubeliais

Jus paminėsime šiltais žodeliais.

RUBŲ VAJAUS KOMI-SIJOS DAINA

(Pagal melodiją "Ant kaimo mūrų, joja lietuviai.")

Amerikiet! Parodyk širdį!

Balsą tremtinio tu dabar girdi.

Neški, neški rubų savo,

Kas netinka kunui tavo.

Duoki tremtiniam!

Duoki tremtiniam!

Rinkėjas.

KARALIENĖS KEDEJ

Jauna New Yorke mer-giotė, Elaine Aiken, sėdi se-noviškoj karalienės Char-lotte, Anglijos karaliaus Jurgio Trečiojo žmonos kė-dėje. New Yorke dabar ati-daryta senovės baldų paro-da, kurioje parodyta ir šita karališka kėdė.

Viešpaties Keliai Yra Nepatiriami...

KAIP IR PASAKA

(Tėsinys)

Kai skausmais degė visas jo kūnas, siela darėsi vis skaidresnė. Dažnai bejėgis Džiugašvilis, niekeno nesu-laikomas, skrido į savo pra-eitį, į jaunas dienas, į toli-mą ir žavų Kaukazą. Iš jo aukštumų jau kitomis aki-mis žiūrėjo į visą pasaulį. Laisvė! Laisvė, gaivinanti kaip kalnų oras. Kameros sienų suspaustas, kas minu-tę sekamas sargybinių, Sta-linas dabar pajuto, kas žmogui yra laisvė. Ir gruzi-no galvoje, gal pirmą kartą, kilo mintis, kam jo krašto žmonės šimtmečiais gynėsi nuo carų ir tukstančiais žu-vo. Ir jam buvo keista, kad toji mintis iki šiol jam buvo svetima... Ką jis per tą lai-ką pats darė?

Ivyko teismas. Stalinas iš anksto žinojo, kas jo lau-čia, — sovietuose priešai naikinami be pasigailėjimo ir iki galo. Stalinas neiš-vengė savo pirmtakų kal-tinamajam suole likimo: per teismą jį, kaip anais metais Rykovą ir Zinovje-vą, išvalkiojo purvuose ma-žos minios akys ir tik po to turėjo būti paskelbtas iš anksto ir iš šalies padiktuo-tas sprendimas. Bet su sprendimu atsitiko keistas dalykas. Kuomet tribunolo pirmininkas, pamirkęs plun-ksną, norėjo Stalinui sura-šyti mirties dekretą, nema-toma ranka, vedžiodama jo pirštus, parašė: "Teisiama-sis yra didžiai nusikaltes žmonijai. Kad atpirtų sa-vo klaidas ir piktus darbus, Liaudies Tribunolas nutaria skirti, kaltinamąjį vergų darbams į Varkutą iki gy-vos galvos".

Pirmininką išmušė šaltas prakaitas, kai po tuo spren-dimu ta pati nematoma ran-ka padėjo jo parašą. Tuo pat budu sprendimą pasira-šė ir kiti tribunolo nariai. Kai dekretas buvo pa-skelbtas, Tylos ir Susi-kaupimo Angelas, spar-no galu paliesdamas ir Sta-liną, perskrido per teismo salę ir visiems uždarė bur-nas.

Tribunolo sprendimas So-vietų spaudoje nebuvo pa-skelbtas. Kažkas neatlaidus ir kie-tas kaip plienas lydėjo Sta-liną jo ilgam kely į Varku-tą ir sekė pačioj Varkutoj, neatstodamas, kaip nuodė-mės prisiminimas. Kalėji-me, kely, Varkutos praga-gare jam buvo skiriama blo-giausia vieta kameroj, va-gone, barake. Stoviniųjų eilėje jis buvo paskutinis. Iš katilo virėjas jam sėmė skysčiausią viralą ir atrink-davo blogiausią duonos ką-snį. Jam kliudavo menkia-sias skuduras apsirengti. Jis jį rmas priimdavo negailė-singą sargybinių smugi. Sta-linui buvo skiriamas sun-čiausias darbas, — per di-džiausius šalčius, alkanas ir pastyręs, jis kirtu Varkutos miškų Sovietų klestėjimui ir galybei. Bet jis nebebuvo Stalinas. Jis virto numeriu, amorfine dulke kitų dulkų kruvoje. Tačiau kažkas ne-paklysdamas atpažindavo jį tukstančių tarpe ir nepake-liamam vargu žymėjo didžiau sio žmonijos nusikaltėlio dienas. Kas buvo tas nema-tomas budrusis? Berios pri-statytas žvalgas, kad grei-čiau pribagytų "Kaukazo razbaininką"? ar kieno ki-to ranka? kas žino?! Bet taip buvo.

Stalinas nyko. Visa jo esybė, mintys, visas orga-

nizmas teturėjo vieną troš-kimą — kaip pavalygtų. Vi-są kūną apėmė nesuvaldo-mas alkio pajautimas ir ka-mavo jį net ilgomis nemigo naktimis. Valgyti ką nors, kaip nors, kad tik gyventų. Taip jam liepė nenuga-mas gyvybės instinktas. Taip jėgas, kad būtų gy-vas. Nesipriešindamas ken-tė visokį paniekinimą, kad tik būtų gyvas. Negalvojo ir nesijaudino, kad tik būtų gyvas. Kuriam tikslui? Ir skurdžiausios dulkės sūmo-nėję kaž kur dar ruseno vil-tis. Viltis pragare, ant kurio vartų buvo užrašyti Dantės žodžiai: "Palikite visą vilį jį, kurie čia patenkate". Gal įvyks stebuklas? Gal į Varkutą kris atominė bom-ba? Į nieką nebetikėjęs Sta-linas, ir pats to nežinoda-mas, slapčiomis nuo čekisto parnešė Varkuton tą mažą negestancijos vilties liepsn-ę ir, pats nežinodamas, saugojo ją kaip savo paku-tinį ir brangiausią turtą.

Varkutoj tėra vienas il-gas, nesibaigiantis dalykas —tai alkis ir laisvės ilgesys. Tačiau trumpas čia yra žmogaus gyvenimas. Spar-čiai nyko ir Stalinas. Kas-dien liesėjo ir silpnėjo. Vis dažniau sukludavo beida-mas; vis mažiau pajėgė dirbti ir vis dažniau jam kliudavo negailestingas sar-gybinių smugis. Retkarčiais jis bandė nepasiduoti savo materijai, stengėsi galvoti, stebėti, protauti; tačiau jam vis rečiau tai sekėsi. Nenu-galimas kūnas traukė jį žė-mėn, į aklą, kovkiją kasdie-nybę, ir tai buvo didžiau-sias žmogaus paniekinimas.

Vieną dieną, kai 45 šal-tis laikė viską sugniaužęs geležinėj saujoj, minia še-šelių, jų tarpe ir Stalinas, prislinko prie savo darbo-vietės amžiu augintam miš-ke. Patekėjusi saulė žiūrėjo pro rūkus beviltiška ir ne-gyva. Viskas buvo mirties sukaustyta ir net gerai ap-rengti sargybiniai stukojo eustingę, nebepajėgdami pykti. Stalinas tik dėl to traukė puiklą, kad jo ben-dradarbis galėtų jį vėl savo pusėn atitraukti. Nebeturė-jų jėgų.

—Nebegaliu, — tarė pas-tutiniu atsikvėpimu Stali-nas. Jo bendradarbis, pasi-tai į sekė pačioj Varkutoj, neatstodamas, kaip nuodė-mės prisiminimas. Kalėji-me, kely, Varkutos praga-gare jam buvo skiriama blo-giausia vieta kameroj, va-gone, barake. Stoviniųjų eilėje jis buvo paskutinis. Iš katilo virėjas jam sėmė skysčiausią viralą ir atrink-davo blogiausią duonos ką-snį. Jam kliudavo menkia-sias skuduras apsirengti. Jis jį rmas priimdavo negailė-singą sargybinių smugi. Sta-linui buvo skiriamas sun-čiausias darbas, — per di-džiausius šalčius, alkanas ir pastyręs, jis kirtu Varkutos miškų Sovietų klestėjimui ir galybei. Bet jis nebebuvo Stalinas. Jis virto numeriu, amorfine dulke kitų dulkų kruvoje. Tačiau kažkas ne-paklysdamas atpažindavo jį tukstančių tarpe ir nepake-liamam vargu žymėjo didžiau sio žmonijos nusikaltėlio dienas. Kas buvo tas nema-tomas budrusis? Berios pri-statytas žvalgas, kad grei-čiau pribagytų "Kaukazo razbaininką"? ar kieno ki-to ranka? kas žino?! Bet taip buvo.

Stalinas nyko. Visa jo esybė, mintys, visas orga-

Didysis

SAPNININKAS

Su Salemono Galva

Gražiausias mėlynais viršeliais, parankaus formato, daugiau kaip 300 puslapių, kuriuose su-rašyta apie 1,500 visokių sapnų. Kaina \$2, bet "Keleivio" skai-tytojams tik \$1.00.

Gaunamas "Keleivio" knygy-ne. "KELEIVIS" 636 Broadway, S. Boston, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

Europos Unija

Haagoje, Olandijoje, praėjusią savaitę susirinko 800 delegatų iš įvairių Europos kraštų į "Suvienytos Europos Kongresą". Delegatai atstovauja įvairiausias organizacijas, kurios prisiradusios už Europos suvienijimą. Kongrese nedalyvauja rusų pavergtoji Europos dalis, kuri kenčia Maskvos priešpaulę.

Čechų Pabėgėliai

Antras čechų oro transportas su 7 keleiviais atskrido į amerikiečių okupuotą Vokietijos zoną. Kiek seniau vienas čechų orlaivis atvežė virš 20 keleivių, kurie tuo metu pabėgo iš bolševikų kontroliuojamos Čekoslovakijos. Jau virš 7 tūkstančių čechų pabėgo iš savo krašto į užsienius.

Potviniai Kanadoje

Kanadoje, Manitobos provincijoje patvino Assiniboi ne upė ir pridarė labai daug nuostolių. Brandon mieste 900 žmonių paliko benamių dėl potvinių padarytų nuostolių namams. Pranešimai iš Winnipeg sako, kad nuostoliai nuo potvinių dar eina didinti.

Plebiscitas Indijoj

Jungtinių Tautų komisija, kuri nuyko į Kasimiro provinciją Indijoj organizuoti plebiscitą, dabar praneša, kad iš to plebiscito niekas neišeina. Nei Indija nei Pakistanas nieko nedaro, kad sulaikytų karo veiksmus tarp magometonų ir indusų, o UN komisija tose sąlygose gali tik dejuoti, o ne plebiscitą organizuoti.

Francijos Armija

Kiekvienas jaunas francuzas turės tarnauti kariuomenėje 15 mėnesių. Vyriausybė ir generalinis štabas prašė parlamentą, kad karo tarnyba būtų pratęsta iki 18 mėnesių, bet socialistų partija tam pasipriešino ir sutartas "kompromisas", kad karo tarnyba tęsis 15 mėnesių. Seniau karo tarnyba Francijoj buvo vienu metu.

Austrijos Taika

Derybos tarp "keturių didžiųjų" dėl sudarymo taikos sutarties su Austrija visai nutrūko. Pasirodė, kad susitarti negalima, nors per kelis mėnesius rusai lyg ir rodė norą prieiti prie sutarimo. "Išvaduota" Austrija dar palaikys iki "keturi didieji" dovanos jai taiką ir leis laisvai gyventi.

Graikijos Valdžia

Po teisingumo ministerio mirties, kurs žuvo nuo teroristo granatos, Graikijos valdžia šiek tiek persitvarkė. Parlamento susaukimas atidėtas vienam mėnesiui. Paskelbus karo stovį vyriausybė jau įsakė nušauti 213 komunistų nuteistų mirtį už terorą ir panašius prasižengimus.

Baigs Plepalynę

Amerika, Anglija ir Francija bendrai sutarė pasiulyti Jungtinių Tautų organizacijai atominę komisiją baigti derybas dėl atominės energijos tarptautinės kontrolės. Virš pusantros metų ta komisija "tarėsi", bet nieko negalėjo sutarti ir todėl dabar nutrauks amžiną plepalynę.

ir mačiau. Jeigu naivūs komunistų pasekėjai užsieniuse to nežino, tai mano nuofirdus patarimas: nuykite į Lietuvą ar kitur už "geležinės uždangos" ir jį patys savo akimis įsitikinsite. Reiks tik keletą mėnesių pagyventi, nes kitaip jį pavadėžios bolševikų agentai už nosies ir nieko nematysite ir nesuprasite. Tada nereikės net abejoti.

Visa tik bėda, kad nė pilvu šliauždami negausite tokia kelionei leidimo iš savo viešpatijų, nes pamatę tiesą busite visam amželiui nuo komunistinės "raudonligės" pagiję, kaip su daugeliu jau yra atsitikę.

J. Jurgunas

MUSŲ KALBOS NETIKSLUMAI.

Vėlesniais laikais rašytinė musų kalboje Amerikoje pradėjo reikštis lyg ir koks išsigimimas — nutolimas nuo prigimtos kalbos dvasios ir taisyklių. Skaitant musų laikraščius užėini tokių "žemčiugų", kad net liudna darosi.

As nekalbu apie bolševikų spaudą, kuri kalbos žvilgsniu visada buvo aršiausias jovalas. Bet liudna, kad ir musų pažangiojo laikraščio, kuri, rodos, turėtų ir galėtų būti šiuo žvilgsniu gražus pavyzdys, visada yra šiukšlių, kurias būtina reikėtų šluoti laukan.

Štai, "Naujienu" editoriale skaitau: "Devintoji pan-amerikinė konferencija..." Išrodo, kad tą "pan-amerikinę" vėjas bus atpušęs į "Naujienas" iš "Vilnės" šiukšlyno, nes musų liaudies kalboje tokių dalykų nėra.

Tokie budvardžiai, kurie baigiasi galūnėmis -inė ar -inis, turėtų būti taikomi tik tai medžiaginiam daiktams. Pavyzdžiui, paminklas yra nekalbas iš akmenų, todėl mes sakom, kad jis yra akmeninis; jei namas pastatytas iš medžio, tai jis medinis namas; lėkštė padaryta iš molio, vadinasi, molinė lėkštė. Ir tt.

Bet konferencija negali būti sulipdyta iš Pan-Amerikijos, kaip lėkštė iš molio, todėl ji negali būti "pan-amerikinė". Ji yra Pan-Amerikos konferencija.

Musų kalba labai lanksti ir beveik kiekvieną jos žodį galima laipsniuoti ir linkniuoti, kaip tik norima. Bet jeigu kuris žodis tokiu lankstumu neturi, tai jau aišku, kad jis nėra giminingas musų kalbos narys, bet nevykusiai suambrintas žargonas. Toks žargonas yra ir budvardis "pan-amerikinė", ar "amerikinis".

Pabandykim pritaikyti jį kitai panašiai situacijai, ir tuoj pamatysim, kad jis netinka. Pavyzdžiui, nepriklausomoji Lietuva turėjo savo seimą. Lietuvos žmonės ir spauda jį vadino Lietuvos Seimu. Jeigu kas pasakytų, kad tai buvo "lietuvinis seimas", visi juokytųsi.

O jeigu negalima sakyti "lietuvinis seimas", tai kaip kokia taisyklė galima sakyti "pan-amerikinė konferencija"?

Tokios taisyklės musų kalboje nėra, todėl aišku, kad ir vietos tokiam žargonui pas mus negali būti. Ji reikia palikti lietuviškiems bolševikams, kurie visą savo išmintį ir dvasią skolina iš maskolių.

Nusideda musų kalbai ir "Keleivis", tik atbula prasme. Kai "Naujienos" daro kas nereikėtų daryti, tai "Keleivis" nedaro kas būtina reikėtų daryti. Pavyzdžiui, jis rašo, "Marshall planas"; "Žmogžudys paleido šuvį į Reuther", kuomet musų gramatika reikalauja

NELAIMĖJE TIK VIENAS IŠSIGELBĖJO

Virš Detroito ore susidūrė du orlaiviai ir abudu nukrito žemyn. Trys žmonės žuvo nelaimėje ir tik vienas, Jim Savage, kurio paveikslas čia matyti, išliko gyvas. Tokios nelaimės yra retas atsitikimas, bet jei pasitaiko orlaiviams susidurti ore, tai keleiviams mažai vilties išsigelbėti.

rašyti: "Marshallo planas"; "Žmogžudys paleido šuvį į Reuther". Tai yra paprasčiausia linksniuotės taisyklė. Kodėl jos nesilaikoma?

Lengva ir aiški laikraščio kalba, tai didžiausia jo populiarumo paslaptis. Rodos, redaktoriai turėtų tai žinoti. Bet išrodo, kad jie to nepaiso. Man kalbos grynumas yra svarbesnis ir už patį rašto turinį. Nežiurint kokia tema straipsnis parašytas, jeigu jo kalba netikusi, aš negaliu jį skaityti.

D. Yla

DEL "GIMDYMŲ KONTROLĖS"

Sujudo, sukuto Massachusetts valstijos katalikų bažnyčios galvos dėl "gimdyimų kontrolės". Mat, viešai organizacija pasiūle senameliui išleisti įstatymą, pagal kurį daktarai turėtų teisę duoti ištekėjusioms moterims patarimą, kaip apsaugoti nuo vaikų, jei vaikų gimdymas gali pakenkti jų sveikatai arba būti pavojingas gyvybei.

Tiktai tokią "gimdyimų kontrolę" siūle ta organizacija. Bet katalikų bažnyčios vadai stojo prieš tą įstatymą ir jis seimelyje nepraėjo.

Pagal katalikų bažnyčios vadų išmanymą, gimdymas vaikų yra "Dievo dovana". Jei vaikas ateina, tai moters pareiga yra jį pagimdyti. Jokių "atsikabinėjimų" katalikų bažnyčia nepripažįsta.

Žinoma, gyvenime taip nėra, kaip katalikų bažnyčios mokslas moko. Gyvenime tiktai daugiausiai apsileidusieji žmonės atsisėda "Dievo valiai" vaikų gimdydami, o šiaip kiekviena normališka šeima pagalvoja ir "paplauuoja" ar turėti vaikų, kiek jų turėti, kada tuš rėti ir tt. Paimkite katalikiškiausią šeimą, tai pamatysite, kad jos labai puikiai planuoja savo šeimų augimą ir visai neatsisėda "Dievo valiai", kaip tai jos, regis, turėtų daryti pagal katalikų bažnyčios mokymą. Aš nesu matęs dar nė vienos katalikiškos šeimės, kuri laikytųsi katalikų bažnyčios mokytojų kalba prieš "gimdyimų kontrolę", bet visi "mindo kojomis" ne tik bažnyčios mokytojai, bet ir patys savo žodžius. Taip yra gyvenime ir nieko čia nepadaręs net pats arkivyskupas Cushingas.

Ginčas Massachusetts seimelyje apie "gimdyimų kontrolę" man priminė vieną jau gana seną ir nuvalkiotą juoką. Sako, kadaise susitiko dvi jaunos mergaitės,

viena 7 metų, o kita 11 metų. Jauniausioji mergytė sako didžiai:

—Aš žinau, kaip vaikai atsiranda.

—Tai menkas dalykas — sako antroji — aš žinau, kaip daroma, kad vaikų nebūtų...

Žinoma, tai tik "juokas". Bet gyvenime gimdyimų kontrolė yra kasdieninis reiškinys ir patys karščiausieji katalikai tame klausime visai ir nemano laikytis savo bažnyčios paliepimų. Kunigai tą puikiausiai žino. Bet prisakymas yra prisakymas, tai jei ir kalba prieš gimdyimų kontrolę. O tas kaip tik ir rodo, kad katalikų bažnyčios viršūnėse veidmainystė yra susisukusi sau šiltą gužtą. "Keleivio" skaitytojams tai nėra joki naujiena.

Protestonų kunigai tame klausime yra daug pažangesni.

K. D-is.

Skaitytojų Balsai

Gerbiamieji, Siunčiu pinigų už "Keleivį" ir kalendorių ir noriu pasakyti, kad man labai patinka, kad Maikis įžeidė Tėvą. Bet ir Tėvas neturėtų rasti, jei vaikas kartais pasako teisybę. Kadangi jūs ginčias kilo dėl ožio, tai aš pasakysiu, kad tai no gut gyvuly, is jo nėra nei pieno nei vilnų. Su pagarba, A. Petronis, Manchester, Conn.

Gerbiamieji, Prisiunčiu Tėvui ant batų, jis mane lanko jau per 40 metų kas savaitę ir visada atneša visokių naujienų iš viso pasaulio ir aš nepraleidžiu nė vienos eilutės neperskaityti. Tai yra geriausias savaitinis darbo žmonių laikraštis Amerikoje. "Keleivis" ne vienam atidare akis nuo visokių prietarų ir burtų, todėl "Keleivis" turėtų skaityti visi lietuviai, kurie myli apšvieta ir teisingumą. Pasilieku su aukšta pagarba,

Martin Pitrus, New Britain, Conn.

Gerbiamieji, Prisiunčiu pinigų Tėvui ant batų ir tegul jis lanko musų namelį. Mums būtų labai ilgu be tokio malonaus žmogaus. Su pagarba, J. Shopis, Rumford, Me.

Gerbiamieji, Gavau paraginimą atsisiųsti Tėvui ant batų, o aš siunčiu sunai ant kamašų. Su pagarba, Antanas Billa, Lawrence, Mass.

Gerbiamieji "Keleivio" leidėjai,

Siunčiu jums prenumeratą už laikraštį, nes jau, turbut, ji baigiasi ar pasibaigė ir prašau man siuntinėti Tamstų laikraštį per 1948 metus. Linkiu "Keleiviui" ir jo leidėjams geros laimės ir lieku, draugiskai,

John Nausėda, Hart, Mich.

Gerbiamieji, Rašau ir prašau prabočyti, kad aš negalėjau pasiųsti pinigų anksčiau. Aš esu senas, jau 75 metų ir nedirbu, tai ir pinigų neturiu. Bet dabar surinkau, bet emė cėso, kol surinkau. Dabar siunčiu. Aš labai mėgstu "Keleivį" skaityti ir prašau man jį siuntinėti. Su pagarba, Wm. Orson, Somerville, Conn.

Brangus "Keleivio" leidėjai,

Siunčiu jums penkis dolerius, kad siųstumet man laikraštį. Gyvenu viena be jokiu giminių ir artimų, tai laiminga, kad mane nors "Keleivis" aplanko. Aš neapleisiu seno Tėvo, o jis tegu neapleidžia mane. Su pagarba, Paulina Reiss, Buffalo, N. Y.

PARSIDUODA UKIS

Parsiduoda 50 akėrių ukis, su gyvuliais, padargais, arkiais ir vistomis. Yra elektra, šėsių kambarių stumba vieno aukšto, kluonas, garažas, kaulų tvartas, granery, visiškinas. Ant visų trobų yra nauji stogai, yra bėgantis vanduo, ganykloje teka upelis. Prašau rašyti arba asmeniškai atvykti apžiūre. Atvažiuojantieji dėl greitesnio suradimo klauskite Charles Sherman's Place, Rasyti: Mrs. Katherine Chutele, (29) Route 1, Albion, Pa.

PAIESKOJIMAI

Ieškau Zofija Valentaitė, Antano dukterį, kilusią iš Alizavos parapijos, Amerikon išvykusią 1913 metais, o 1936 metais buvo parvažiuojusi į Lietuvą. Isteikėjai, bet vyro pavardė nežinoma. Ji pati, ar kas ja žino malonėkt pranešti į "Keleivio" redakciją. Iš anksto tariam ačiū.

Ieškau savo brolio, Francisiaus Baranasko, žinau, kad jis gyvena Chicagoje, bet aiškesnio adreso neturiu. Kas apie jį žino, arba jis pats, malonės atsiliepti žemiau nurodytu mano adresu, o aš busiu labai dėkingas. Aš labai noriu su juo susitikti, nes gavau labai svarbių žinių iš Lietuvos.

John Baranaskas, 751 E. 150th st., Bronx, N. Y.

Ona Araliene, Jono Mazutaičio dukte, iš Radviliškio miestelio, Šiančių apskrities, dabar gyvenanti Vokietijoje, nasle, su keturiomis dukterimis, ieško Amerikoje gyvenančių Emilijos Morkytės iš Radviliškio miestelio, ir Elenos Mikalauskaitės, taipgi iš Radviliškio. Jos gali but jau išteikėjais, bet aš jų vyro pavardžių nežinau. Jos ir aš esame gimines kun. Remeikos, buvusio Brooklyn kletono. Mano adresas: Ona Araliene, Camp Kurhaus, Traustein, Obb., US Zone, Germany.

Bronė Majas ir Ona Katkus, dukterys Aleksandro Petrausko iš Kedainių apskrities, Šetos valsčiaus, o taipgi Juzefa Rolytė ir jos brolis Motiejus iš Radviliškio apskrityje, Kelmės valsčiaus, Liolių kaimo, kurie gyvena Amerikoje, prašomi atsiliepti šiuo adresu:

Ona Petrauskienė, Meerbek, Stadthagen, Haas 42, Germany.

Ieškau giminaičio Prano Earydzio, kilusio iš Laižuvos miestelio, gyveno New Yorke ir ieškau Juozo Rumšos, kilusio iš Tirkšlio, gyvena Chicagoje. Prašau juos atsiliepti:

Ona Benisaitė-Rumšienė, Bad Woerishofen, D. P. Hotel "Sebastianum" Zm. 84, Bavaria, Germany.

Ieškau Ona Seideikaite - Alelinionė, kilusią iš Jakubonių kaimo, Paezerių valsčiaus. Prašau ją ar kas jį žino atsiliepti šiuo adresu:

Jadviga Tamulaitytė-Penčylionė, Rottweil a. N. Schrambergerstr. 6, Germany, French Zone.

As Mary Skirkutė ieškau Frankio Kairiškio, mudu esame kumai. As Jono Skirkio sesuo prašau jį atsiliepti ar kas jį žino malonėkt pranešti man šiuo adresu:

Mrs. Mary Baranaskas, 13643 Santa Rosa, Detroit 4, Mich.

Ieškau Prano Zdanaviciaus-Zdanion, kilusio iš Seiliskio kaimo, Seirijų valsčiaus, atvykusio į Ameriką 1920 metais, mokesi New Haven universitete, agronomas, prieš karą gyveno Kalifornijoje. Jis pats ar kas jį žino malonėkt atsiliepti šiuo adresu:

M. Neveris, 339 Elm st., Newark 5, N. J.

Ieškau tikro brolio Kazimiero Mažrimo, Kastanto sūnų, kilusio iš Ilaikių valsčiaus, Griecių kaimo. Jis pats ar kas jį žino malonėkt pranešti man. Turis svarbių reikalų: (19) Mrs. White, 12 Pond st., Worcester, Mass.

APSIVEDIMAI

Pasieku sau gyvenimo draugo apie 50 metų amžiaus. Aš apie save paaiškinsiu per laiską. Mano adresas: Mrs. L. B., (20) 6609 S. Campbell ave., Chicago, Ill.

ŽODYNAS

Angliškai - Lietuviškai ir Lietuviškai - Angliškai
A. LALIO žodynas
Nauja Laida
2 tomai. 1300 pusl.
KAINA 12 DOLERIŲ
Pinigai reikia siųsti su užsakymu:
DR. D. PILKA
516 E. Broadway
South Boston 27, Mass.

FARMA.

Aš turiu daug kambarių ir galiu išnuomoti po vieną arba kelis su virtuve. Labai tinkama vieta seniemis žmonėms, kurie gauna kokią nors pensiją. Galiu pasidinti daržovių, laikyti vistų ir karvę. Farma puikioji vietoje, su moderniais įtaisymais: elektriskos šviesos, vonė ir du purkštuvai, trys toiletai. Pečiai kurenami malkom ir aliejum. Nuomui daugiausia žinoti, rašyti: (19) Mrs. K. Yauga, Old Town Farm, Harvard, Mass.

TODEL AŠ SKELBIU. KAD AŠ MYLIU JĘZŲ KRISTŲ

Klausimas: ar visi turės patį žinti tiesą? Atsakymas: visais pasaulis be tiesos neregės Dievo karalystės. Dvasiškia moki-na kad geri žmonės eina į dangų, o ne geri eina į pragara. Brangūs prieteliai, Sv. Raštas, Dievo žodis, mokiina šitaip, sako: Kurie klausys tiesai tu piktenybės ir nuodėmės bus išgesinta ant amžių.

Ką reiškia tiesa? Atsakymas: pirmiausia turim susipažinti su Sv. Raštu, Biblija, po to ten mokina ką reikia daryti. Pirmiausia reikia pripažinti kad yra Dievas ir Jo sūnus Jėzus Kristus, ir Jėzaus auka ir ką ta auka gero mums padarė; ir turime pripažinti kad Dievas pradžioje savo sūnų duoti už karalių ant viso pasaulio, turime pripažinti kad Jis bus vienas karalius kaip ant dangaus taip ir ant žemės ir šalia jo nebus kitų Dievų nei kitų mokytojų. Vistos šios karalystės bus sugausintos. (21)

William Shimkus
1110 E. 76-th st.,
Cleveland 3, Ohio.

ČEMERYČIA ŠAKNYS

Čemeryčios šaknys, sakoma, yra galin-gas tonikas dėl pagerinimo apetito, dėl geresnio virškinimo, ir, sakoma, priduoja galingesnę kraujo cirkuliaciją. Čemeryčia yra vartojama nuo drugio, nuo gumbo, nuo gellgės, nuo skropulo ir nuo sukreikėjimo kraujo. Čemeryčios šaknys jau yra vartojamos per 3000 metų, ir musų čemeryčia nėra sukaptota, bet yra tokia, kaip užaugo. Supiaustykt čemeryčios gėra sauskta, įdeikt į keliškėlį, ežplikit šiltu ar šaltu vandeniu ir už valandos galit gerti arba įdeikt unciją čemeryčios į bonką vyno ar stipresnio gėrimo ir galit gerti po valgių. Čemeryčios svaras \$1.35.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

NUO UZSIENĖJUSIŲ. ATVIRŲ SKAUDŽIŲ Žaidų IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIŽDŲ, jo negali ramiai sedėti ir namis miegoti, nes jų užsiėnėjusios žaidos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir spaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaidų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galesite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių niežėjimų. Jūs taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo dūžiamą odos ir perplėšimą tarpplėščių kojų. Jūs tinkamas vartoti nuo dūžiančios ir susklijusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirinių odos ligų. LEGULO Ointment atsiųks jums pagelbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra pardodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money orderį: (42)

LEGULO, Dept. 2,
4847 W. 14th Street,
CICERO 50, ILL.

POLEMIKA IR KRITIKA

IR BIMBA NEŽINO...

I mano klausimą ("Keleivis" 5 nr), ar yra kur nors pasaulyje tokia barbarų tauta, kur už kieno nors prasižengimą persekiojami giminės, artimieji, tėvai ar broliai bei sesers, kaip raudonųjų fašistų valdomoji Rusijoj ir jų užgrobtuose kraštuose, Bimba atsaikė, kad tokio krašto nežinau ("Laisvė" vasario 10 d.). Sako, ir Rusijoj bei jos užgrobtuose kraštuose taip nėra. Bet negalėdamas nieko įrodyti, jis užpuolė mane asmeniškai, kaltindamas, esą aš prie nacių puikiai verčiau, praturčiau iš žydų turto, na, praturtėjęs tobiu būdu ir ukį tėvams nupirkau.

Poną Bimbą turiu nuraminti: ukį, mat, pirkau dar 1936 metais, ir mokėjau,

jeigu įdomu, 400 dolerių... (skaitant USA pinigais). Taigi, "milžiniškas" turtas, apsimokėjo žydus šaudyti... Meluoja Bimba savo draugams, kal bolševikų Rusijoj ir jų užgrobtuose kraštuose už neva prasikaltimus giminių ar artimieji nėra persekiojami. Tūkstančiai pavyzdžių galėčiau įrodyti. Milijonas įvairių tautų liudininkų vakaru Europoje patvirtina, kad tai tiesa: 240 milijonų pavergtų piliečių pačioj Rusijoj, Ukrainoj, Pabaltyj, Balkanuose ir kitur, atėjus laikui, patvirtins šį bausį 20-jo amžiaus nusikaltimą žmoniškumui ir kulturai.

Turiu įspėti poną Bimbą, kad man geriau žinomi visi bolševikų metodai, negu jam, sėdinčiam Amerikos kontinente, nes aš esu is tenai, kur pats viską patyriau

Skaitykit Naujienas...

TOKSTANČIAI lietuvų yra išlaikyti po visą pasaulį. TOKSTANČIAI jų dabar gyvena Vokietijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje, Švedijoje ir kitur. Tarp jų išvietintų (iš savo gimtojo krašto išmestų) lietuvių, galimas daiktas, yra ir Jūsų giminės, Jūsų draugai. Jūs pažįstami. Jie nori su Jumis susitikti, susirašyti.

NAUJENOS tiems išvietintiems lietuviams tarpininkauja, — skelbia jų prisirišimus paieškokimams giminių ir pažįstamų. NAUJENOS spausdina rašius žinomų Lietuvos rašytojų ir žurnalistų, kurie vaizdžiai piešia tuos tragiškus įvykius, kuriuos teko išgyventi Lietuvai per paskutiniuosius šešerius metus. Skaitytose raštuose pasakojama taisybė apie pirmąją bolševikų okupaciją, šlykščią "liaudies seimo" rinkimų komediją, nežmoniską terorą iki karo pradžios, o paskui "rudosios okupacijos" periodą.

Skaitydami NAUJENAS, Jūs patirsite apie tuos Golgotos kelius, kuriais teko keliauti tūkstančiams lietuvių, bėgusių į vakarus nuo jau karto ragauto raudonojo teroro.

NAUJENOS turi labai įdomių raštų, kurie bus nuolat spausdinami. Nepraleiskite progos tų raštų neperskaityti. Tuoj užsiprenumeruokite NAUJENAS.

Chicagoj metams \$8.00; už Chicago ribų kaina metams \$6.00; šešiams mėnesiams — \$3.25.

SIŪSKITE ČEKJ ARBA MONEY ORDERJ ADRESU:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street,

Chicago 8, ILL.

Vietinės Žinios

BOSTONAS TURS DVI SUVAŽIAVIMU SA-VAITES

Dvi savaitės iš eilės Bostone posėdžiaus lietuviški susivienijimai. Nuo birželio 21 d. iki bus užbaigti visi seimo reikalai posėdžiaus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 45-as seimas, o nuo birželio 27 iki liepos 1 d. posėdžiaus L. R. K. S. A. 56-as seimas.

Ta proga įvyks ir daug kitų suvažiavimų. Birželio 19 d. posėdžiaus Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimas. Birželio 20 d. įvyks Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas.

SLA seimo programa yra plati, o jos "maloniojo" dalyje numatoma didelis piknikas prie Lake Chauncey birželio 20 d., paskui "Mėnesienos Išvažiavimas" birželio 22 d. vakare ir didelis seiminis bankietas, birželio 23 d. vakare Copley Plaza viešbutyje.

Katalikiško Susivienijimo seimo proga irgi įvyks visokių parengimų ir pobuvių.

Pirmas T. M. D. Pasirodymas

Tėvynės Myletojų Draugijos 81 kuopa, kuri neseniai vėl prisikėlė iš ilgo neveikimo, praėjus šeštadienį Sandaros svetainėje turėjo "arbatėlę", kurią teisingiau reikėtų pavadinti kalbų ir dainų vakaru. Svarbesnės kalbas pasakė mokytojas Vakhausas apie lietuvišką knygą ir Mrs. Shallna apie "Lietuvę motiną". Dainų programą išpildė Mrs. B. Švilas, akompanuojant pniai A. Januškevičienė. Pasirodė ir jaunučiai pipirai vaidintojai. Žmonių į vakarėlį prisirinko daugiau, negu galėjo tilpti nedidukė svetainė. N. V.

Dorchesterio L. Piliečių Klubo Susirinkimas

Klubo narių mitingas įvyksta šį penktadienį, gegužės 14 d. 8 val. vakare klubo patalpose, 1810 Dorchester ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Valdyba.

LIETUVIŲ MOTERŲ "APSVIETOS" DRAUGIJA

— Rengia —

PIETUS

Sekmadienį, Gegužės 16 d., 2 val. po pietų

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS SVETAINĖJ Kampas Silver ir E streets, South Boston

Tą pačią dieną pavakare, 6 val. bus Draugijos dovany dalijimas. Bus gera muzika. Kviečiame visus, senus ir jaunus. Linksmas subuvimas tęsis iki vėlaus vakaro. RENGĖJOS.

CAMBRIDGE'AUS AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLIUBO CHORO ANTRAS METINIS KONCERTAS!

Sekmadienį, Gegužės-May 23 d., 1948, 3 val. popiet.

NEW ENGLAND MUTUAL HALL 225 Clarendon St., kamp. Boylston St., Bostone.

Koncerto programą pildys dainininkai: Biruta Ramoškaitė ir Albertas Vasiliauskas.

Solistai ir duetistai: Valdeko Kangro, smukininkas, ir Kalio Raid, čelistas.

Cambridge'aus Amerikos Lietuvių Piliečių Choras po vadovystės Amelijos Tataronutės.

Įžanga, \$1.00; Taksai 20c.; Viso, \$1.20.

KELRODIS: Svetainė randasi pačiam centre miesto, kampas Boylston ir Clarendon gatvių, du bloka nuo Bostono sodo.

PIRMOJI ŠIO PAVASARIO GEGUŽINĖ

Bostono Tremtinių Ratalis kviečia visus atsilankyti į ruošiamą pirmąjį pavasario Gegužinę-Pikniką, kuris įvyks š. m. gegužės-May 23 d. Brocktone-Romuvos parke. Pradžią 2 val. Bus linksmas ir įdomi programa. Šokiams gros puikus Al Stevens orkestras. Bus išdalyta daug vertingų laimėjimų. Komiško sporto varžybos. Laimėtojas bus įteiktos dovanos. Visas pelnas bus paskirtas šelpiti brolius tremtinius badaujančioj Europoj.

Ir Tu broli-amerikietiši prisidėsi prie garbingo darbo. Jei savo atsilankymu padėsi Tremtinių Rataliui atitolinti bado šmėklą nuo skurstančių brolių ir sesių. Autobusai nuo kampo Broadway ir E st. svečius į gegužinę pradžės vežti lygiai 1 val. p. p. S. J.

L. Sunų ir Dukterų Vakaras Smagiai Praėjo

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija praėjusią sekmadienį minėjo savo įkurtuvų 45 metų sukaktuvę. Prisirinko pilna Lietuvių Piliečių Draugijos salė svečių. Vakarienių vedėja buvo O. Zilinskienė, o trumpas kalbas pasakė R. Pernickas, J. Likas, O. Palby, E. Skerstonienė ir N. Jonuška. Kadangi sukaktuvių minėjimas supuolė su Motinos diena, tai Marcelė Simon padėklamavo gražias eiles "Motina". Muzikalinę programą dailiai išpildė dainininkė Mrs. Burbulis ir Mrs. Minkus. Vakaras praėjo labai smagiai ir užsitęsė gana ilgai. Dalyvis.

Kas Gali Išnuomoti Kambarius Delegatams?

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas įvyks Bostone birželio mėnesį. Seimas prasidės birželio 21 d. Į seimą suvažiuos keli šimtai delegatų iš visos Amerikos. Seimo ruošimo komisija prašo lietuvių, kurie galėtų išnuomoti delegatams kambarius, pranešti seimo rengimo komisijai. Pranešti reikia Mrs. K. Namaksey, 409 W. Broadway, So. Boston. Seimo delegatai jau dabar teiraujasi, ar jie galės gauti nakvynę pas lietuvius Bostone, todėl nieko nelaukiant prašom pasiskelbti, ar kas gali išnuomoti delegatams kambarius.

Dorchesterio Moterų Klubo Whist Party

Šį šeštadienį, gegužės 15 d. Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubas rengia šaunią whist party, Dorchesterio L. Piliečių Klubo svetainėje. 1810 Dorchester ave., Dorchester. Pradžią 7:30 val. vakare. Whist Party rengiama lietuviškos mokyklos naudai. Bus daug gražių dovany išdalyta. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti. Rengėjos.

SLA 359 kuopos sukaktuvės

Dorchesterio SLA 359 kuopa gegužės 22 d. šeštadienį minės savo gyvavimo 20 metų sukaktuvę. Ta proga rengiamas bankietas Dorchesterio A. Lietuvių Piliečių klubo patalpose, 1810 Dorchester ave. Pradžią 7 val. vakare. Prie gardžių valgių ir gėrimų ir prie geros muzikos minėsime mūsų kuopos sukaktuvę ir kviečiame į šaunias vaišes kaimynus ir SLA veikėjus. Komitetas.

Arkivyskupas Cushing

praneša, kad Carney ligoninė statymui jau yra sukurta 1,500,000 dolerių.

Labai Svarbus Lietuvai Remti Draugijos Centro Posėdis

Sekmadienį, gegužės 23 d. 11 val. iš ryto So. Bostone, Sandaros svetainėje įvyks labai svarbus Lietuvai Remti Draugijos centro valdybos ir direktorių posėdis, kuriame turi visi centro nariai dalyvauti. Bus aptartas veikimo išplėtimas pagal naują charterį. J. Tuinila.

Pieno Darbininkai Posėdžiauja

Bostone susirinko į savo konvenciją 3,200 pieno darbininkų unijos atstovų aptarti savo organizacijos reikalų. Unijos kalbėtojai griežtai pasmerkė pieno pramonės baronų politiką. Sako, pieno kompanijos tyčia neplėtė pieno gamybos, kad galėtų devynius kailius lupti nuo vartotojų.

Biznieriams geriausia vieta pasiskelbti "Keleivyje."

Delegatams Priimti Komisijos Posėdis.

Šį penktadienį, gegužės 14, Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje bus LSS ir LDD kuopų komisijos posėdis. Pradžią 7:30 val. vakare. Visi komisijos nariai prašomi susirinkti laiku. Turėsim pasitarti dėl tinkamo priėmimo mūsų suvažiuojančių delegatų ir kitų svarbių klausimų. N. Jonuška.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korporacijos programa ateinančią nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto bus tokia:

1. Muzika.
2. Dainininkė Dr. Emilia Rudokutė-Rodd iš So. Bostono.
3. Pasaka apie Magdute. Po programos parašykite savo įspūdžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, 216 Tremont st., Boston.

Mass., pranešdami savo įspūdžius, o skelbimus prašome siųsti į 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass.

REIKALINGI PIRMOS KLASĖS VIREJAI (Cooks)

Nuolatniam ar dalinam darbui ir Indų Plovėjos. Geras atlyginimas. Kreiptis kiekvieną dieną nuo 4 iki 10 val. vakaro į BLINSTRUB'S VILLAGE, 304 W. Broadway, So. Boston, Mass.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi li-goje \$25 pašalpos savaitei. Visais insurance reikalais kreipkitės į (33) BRONIS KONTRIM 598 East Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Ar Manai Taisyti Namą?

Kreipkitės pas mus,—patarsime Jau Turime Visokio Tavoro

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Prop. 628 E. Broadway, So. Boston Tel. SOU 4148

Expert Watch Repairing 3 to 7 Days Service

Ketvirtis and Co.

Watches - Jewelry - Diamonds Radios - Electrical Appliances 379 W. Broadway, So. Boston Tel. SOU 4649

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS) Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8 534 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE 409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS Office Tel. So. Boston 0948 Res. 37 ORIOLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. Parkway 1233-W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8 546 BROADWAY 80. BOSTON, MASS. Telefonas: SOUTH Boston 1320

Dr. John Repshis

(REPSYS) LIETUVIS GYDYTOJAS Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir Sventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto 278 HARVARD STREET kamp. Inman St., arto Central St. CAMBRIDGE, MASS.

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakare Seredomis: Nuo 9 ryto iki 12 dienos 447 Broadway SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimbal Building Kambarys 205 BOSTON. Telf. Lafayette 2371 arba: Somerset 2044-J SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTU IR NERVŲ LIGŲ Daro Kraujo Patikrinimą Valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-) Savininkai: Juozas Arlauskas ir Juozas Skandalis. Telef.: SOU 3141.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS- TYTOJAI (Insured Movers) Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas. Saugi priežiūra, kaina prieinama 426 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 4618

Tai yra jūsų proga Pereiti į Elektros Virtuvę!

ŠITA GRAŽIAUSIA 1948 M. AUTOMATISKA ELEKTRIKOS "GREITO VIRIMO" KROSNIS nuleistomis kainomis! TIKTAI \$728 PER MĖNESĮ TIKTAI \$3865 ĮMOKET CASH KAINA \$19465

PAZIURĖKIT Į TUOS PUKIUS NAUJUS DALYKUS...

Nauji Greitagrosniai — pagerinti, šiltesni, padidintas 49 nuosimčių. Daugiau karštesnio greičiau verda.	Didžioji Krosnis — didelis pajėgumas, taupumas, greitumas, paprastumas.	Visai Netepa — padeda laikyti virtuvės sienas ir langų užlaidas švarias.	6 kv. Taupus Virėjas — patogumas, taupumas, greitas ir pajėgus. Galima naudoti 50 įvairiems budams.	Automatinė Priežiūra — buklai visas visą pavakare o G.E. elektrinis krosnies dabofojas dabofo virtuvės darba.
Daug Pasidėjimo — puodai, keptuvai ir kiti reikalingi daiktai visi po ranka.	Krosnies Pilotas — lengva matyti raudoną šviesą, kuri parodo karštį.	Gera Insuliacija — užlaiko krosnies šilumą o virtuvė lieka vėsi.	Laiko ir Karščio Rodyklė — parodo kiek laiko ir kokiame karštyje virti valgiai.	Geras Apšvietimas — šviesa taip pritaikyta, kad lengva matyti visą krosnį.

PASINAUDOK ELEKTRIKINIO VIRIMO PATOGUMAIS

TAI GREIT! Moderniška krosnis verda greit. Tik pasukus jau pradeda virti.

TAI VĖSU! Tą jus galite įvertinti karštomis vasaros dienomis. Elektra verda valgius, bet nesibudo virtuvės.

TAI TAUPU! Elektros kainos leidžia taupiai virti. Persitikrinkite ir matysite.

TAI SAUGU! Elektra virinti nereikia degtuko, o šviečiai yra toli nuo jaunųjų rankučių.

TAI AUTOMATISKA! G. E. Automatinės Dabotojos prižiūri virimą, kol jus esate pašalinę. Jis atsuka ir užsuka krosnį, kaip jus norite.

TAI SVARU! Puodai, keptuvai, sienos, užlaidos yra švarūs. Nėr liepsnų, suodžių ar dūmų

VISIT YOUR NEAREST **EDISON SHOP Now!** BOSTON EDISON COMPANY

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY